

Handläggare: Tuula Kipinoinen Ericsson
Telefon:08/508 22 023

2011-05-12

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2011-05-19

Tertialrapport 1 Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förslaget till tertialrapport 1 2011 med helårsprognos.
2. Nämnden godkänner en ökad omslutning med 28,1 mnkr.
3. Nämnden beslutar i enlighet med kommunstyrelsens uppmaning att ändra årsmålen för fyra indikatorer under målet 2.2 och att fastställa en ny indikator under 2.4 för medarbetarindex. Under 2.3 utgår indikatorn om öppenvård i förhållande till institutionsvård.
4. Nämnden beslutar om en ny indikator och en ny aktivitet under målet 1.3 samt en ny indikator och fyra nya aktiviteter under målet 1.7.
5. Nämnden beslutar om årsmål för fem indikatorer under målet 2.3. För åtta indikatorer saknas fortfarande underlag för ta fram årsmål.
6. Nämnden ansöker medel med 1,2 mnkr för projektet Ur hemlöshet - i jobb bilaga 3.
7. Nämnden kommer att få extramedel för feriearbete 0,5 mnkr bilaga 5. Årsmålet för indikatorn ändras.
8. Nämnden begär budgetjustering för nätverksaccess 1,8 mnkr.
9. Nämnden begär budgetjustering för 0,6 mnkr för nyöppnad gruppbostad enligt LSS.
10. Nämnden begär budgetjustering med 1,0 mnkr för ökade investeringsutgifter inom investeringsramen för maskiner och inventarier.
11. Nämnden ansöker om medel med 16,8 mnkr för utbyggnad av förskolelokaler bilaga 1.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Lars Wennberg
avdelningschef

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av samtliga avdelningar och samordnats av administrativa avdelningen.

Bilaga

1. T1 Stadsledningskontorets blanketter sdn22
2. T1 Uppföljning av budget 2011
3. Projektbeskrivning Ur hemlöshet - i jobb
4. Vårnadsbidrag 2011
5. Extra medel för feriearbete
6. Nämndprotokoll den 19 maj 2011

Tertialrapport Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se

Sammanfattande analys

Nämnderna ska i uppföljningen redogöra för uppnådda resultat och analysera eventuella avvikelser för verksamhet och ekonomi jämfört med verksamhetsplanen och de förväntade resultatet. Uppföljningen ska fokusera på nämndens bidrag till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och verksamhetsmål med tillhörande analyser av utfallet. I denna tertialrapport redogörs för måluppfyllelse och ekonomiska resultat under respektive mål.

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stadsdelen växer och stadsdelsnämnden arbetar med att anpassa verksamheterna för att möta nya behov. Stadsdelsnämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att arbeta miljömedvetet samt medverka till att människor kommer bort från bidragsberoende. Nämnden medverkar också till en ren, vacker och trygg stad där stockholmarna har ett rikt, varierat och tillgängligt kultur och idrottsliv. Aktivitetsplanen för konkurens utsättning genomförs planenligt.

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Förskola

Barnantalet och barngrupperna i stadsdelen fortsätter att öka. Under årets första tertial har ytterligare två nya förskolor öppnats med sammanlagt 8 nya barngrupper. Inom befintliga förskolor har ytterligare två barngrupper beretts plats.

Förskolor fortsätter sitt målinriktade arbete med att utveckla kvaliteten i verksamheten. Med hjälp av tydliga mål, som utgår från förskolans läroplan och som har fokus på vad brukarna ska erbjudas kan medarbetares insatser och barnens upplevelser följas och utvärderas. För att möta varje barns behov utvecklas verksamheten genom att studera vad barn får lära sig, får erfarenhet av och utvecklar ett kunnande av. Uppföljningarna ska dokumenteras. Resultat av uppföljningar finns ännu inte att redovisa. Analyser av uppföljningarna görs under hösten.

Fortbildningsinsatser har påbörjats för att stödja pedagogisk dokumentation samt IT- och mediekompetens. Dokumentationen ska synliggöra den verksamhet som bedrivs och vara underlag för samtal om och utvärdering av verksamheten. PIM – praktisk IT- och mediekompetens är en satsning under en treårsperiod för att utbilda förskolans pedagogiska personal. Syftet är att höja personalens kompetens och därmed stödja och utveckla det pedagogiska arbetet och kommunikationen.

Stadsdelens utveckling av e-tjänstprogrammet "Förskoleportalen" fortsätter. Det är ett sätt att digitalt kommunicera mellan förskola och föräldrarna som blivit uppskattat. Under hösten 2011 kommer projektet att utökas. Ytterligare 10 förskolor i stadsdelen kommer då att ingå i projektet och pröva verktyget.

Tertialrapport Nämnd

Inför den reviderade läroplanen som träder i kraft under juli 2011 görs riktade insatser för att uppmärksamma och stödja arbetet med att införliva den i det pedagogiska arbetet bl.a. genom föreläsningar och seminarier som har genomförts och planeras under året.

Social omsorg

Samtliga enheter inom social omsorg arbetar aktivt med att minska kostnaderna, framför allt genom att utveckla de egna öppenvårdsinsatserna. Vid vuxenheten bidrar enhetens stödteam till en minskning av antalet personer som behöver bo i stödboende eller på hem för vård och boende för att bryta missbruk. Den bosamordnare som finansieras med centrala projektmedel arbetar praktiskt med att hjälpa hemlösa personer med ekonomiskt bistånd att ordna varaktigt boende. Som ett led i verksamhetsutvecklingen planerar förvaltningen för ett projekt där en arbetskonsulent ska skaffa praktikplatser för tidigare hemlösa personer som upphört med sitt missbruk och nu bor på vuxenhetens stödboende.

Arbetskonsulenten ska stötta både den enskilde och arbetsgivaren under praktiken samt samverka med arbetsförmedling och jobbtorg för att hitta en fortsättning för den enskilde efter praktiken. Centrala medel med 1,2 mnkr till projektet söks i samband med denna tertialrapport.

Barn- och ungdomsenheten har börjat arbeta med intensivstöd på hemmaplan med hjälp av samordnare (Hemma-Funka) för ungdomar med beteendeproblem. Intensivstöd i hemmet under högst fem veckor ges till familjer i kris i syfte att öka barnens säkerhet och undvika jourplacering. Tillsammans med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och socialförvaltningen ansöker barn- och ungdomsenheten om medel från länsstyrelsen till två projekt som riktar sig till familjer där det förekommit våld mot barnen. Projekten ska utveckla metoder för utredning och insatser som kan stärka föräldrarnas omsorgsförmåga och förhindra att barnen utsätts för våld igen.

En rättssäker likställig biståndshandläggning står i fokus.

Glasade gångens Café Hitom, tvätteri och chokladtillverkning har i april 2011 flyttat till nya lokaler i en f.d. panncentral vid Telefonplan. Steget Framåt och Västberga ungdomsgård flyttar under sommaren 2011 till gemensamma lokaler som är tillgängliga för personer med fysisk funktionsnedsättning. Den arbetsträning som startades förra året på Midsommargården för brukarna på Steget Framåt och Kravatten ingår nu i socialpsykiatrins valfrihetssystem. Planering pågår för den flyttning som sker i juni 2011 av den dagliga verksamheten Liljeholmsgården till nya lokaler i Örnbergs industriområde.

Omstruktureringen fortsätter av Axelsbergs servicebostad till boende för yngre personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Den socialpsykiatriska gruppboenden i Fruängen utökas i maj 2011 med åtta lägenheter och planering pågår för de tre grupp- och servicebostäder enligt LSS som beräknas kunna öppna 2012-2013.

Tertialrapport Nämnd

Kvaliteten i arbetet utvecklas bl.a. genom kompetensutveckling av medarbetarna. Personal som arbetar med stöd och service till personer med funktionsnedsättning deltar i olika kortare och längre utbildningar genom EU-projektet Carpe. Medarbetare vid flera enheter deltar i utbildningar om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och socialsekreterare vid barn- och ungdomsenheten slutför under vårterminen 2011 en fördjupande högskoleutbildning om barnvårdsutredningar. Föreläsningar med anknytning till hot och våld erbjuds personal vid grupp- och servicebostäderna genom Afa-projektet om hot och våld i arbetslivet.

Upphandlingar har under året genomförts av driften av Aspuddens parklek och Hägerstens ungdomsgård. Upphandling av driften av Västberga ungdomsgård pågår.

Äldreomsorgens utförare

Vision 2030 om ett aktivt, värdigt och tryggt åldrande är vägledande för verksamheten. Värdegrundsarbetet fortgår vid enheterna och utgår från stadens gemensamma värdegrund för äldreomsorgen, om självbestämmande, individualisering och valfrihet. Målen för äldreomsorgen bedöms därmed uppfyllas och bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om ökad kvalitet och valfrihet.

I fokus för äldreomsorgen står förebyggande insatser, ett anpassat och flexibelt anhörigstöd och en trygg och utvecklad hemtjänst. I stadsdelen finns en mångfald av verksamheter och utförare. Det finns också ett brett och uppskattat utbud av aktiviteter som riktar sig till alla äldre i stadsdelen.

För att säkerställa att brukarna får sina beviljade insatser utförda använder personal i hemtjänst och på servicehus handdatorer för dokumentationen samt planeringsverktyget Schemas. Nyckelfri hemtjänst kommer också att införas för ökad trygghet.

Vård- och omsorgsboendena är moderna. De boende med personal vid Kastanjens vård- och omsorgsboende flyttade i februari till Axelsbergs vård- och omsorgsboende och i mars flyttades demensdagverksamheten Eternellen i Aspudden också till Axelsberg. Axgårdens vård- och omsorgsboende ingår i stadens centrala upphandling för vård- och omsorgsboende. Förvaltningen avser att ansöka om de särskilda medel som finns avsatta för ökad bemanning vid demensboende.

I samverkan med landstinget, andra vårdgivare och privata utförare pågår arbetet, enligt Lean, med försöksverksamheten Bättre Samverkan Bättre Liv som syftar till att ge en trygg, säker och effektiv vård och omsorg till de mest sjuka äldre som bor i eget boende.

Prioriterade områden för kvalitets- och kompetensutvecklingen är social dokumentation i ParaSol kombinerat med språkstöd, bemötande, demensvård, vård i livets slut och hygien.

Tertialrapport Nämnd

Centrala brukarundersökningar genomförs under hösten. Förvaltningen genomför också uppföljningar av verksamhet som drivs i egen regi, på entreprenad och av privata utförare.

Samhällsplanering

Hägersten- Liljeholmens stadsdelsförvaltning har under början av året medverkat som representant i företagarföreningarna, där har bl.a. Söderortsvisionens budkap förmedlats. Nämnden har under perioden tilldelats ytterligare medel för feriearbetande ungdomar inom ramen för Söderortsvisionen med 0,5 mnkr. Detta möjliggör att erbjuda feriearbetet i samma omfattning som under sommaren 2010.

Förvaltningen arbetar med att följa upp handlingsplanen för Vision Söderort. Utveckling av Telefonplan som centrum för kreativa näringar har fortsatt genom förvaltningens uppdrag i styrgruppen för Telefonplan. Aktiviteter som exempel på att staden närvarar i centrum och en ökad trygghet har planerats vid Liljeholmens centrum och Trekantsparken. Förvaltningen har tagit del av redovisningen med kartläggning av stadsdelens centrumbildningar och servicestrukturer. Övriga uppdrag som berör stadsdelsnämnden inom ramen för handlingsplanen för Vision Söderort fortsätter.

Förvaltningen bedömer att miljömålen i huvudsak kommer att uppnås och arbetar fortlöpande med att utveckla miljöarbetet ytterligare för utsortering av matavfall, alternativa drivmedel, andel elbilar samt minskad elförbrukning. Under året har hittills en elbil att införskaffas. Förvaltningen avser också att arbeta vidare med att utveckla den positiva trenden för ökning av andelen ekologiska livsmedel.

Trygghets- och tillgänglighetsaspekten beaktas vid plansamråd samt vid nya projekt som berör stadsdelen som t ex vid anläggandet av nya parker, gång- och cykelvägar. Genom trygghetsvandringar och ökad samverkan mellan berörda aktörer i stadsdelen arbetar förvaltningen tillsammans med närpolisen med att öka den upplevda tryggheten. Lokala Brå arbetar med frågor som rör ökad trygghet bland äldre; kvinnor, trygghet och våldsbrott samt har tagit fram en samverkansöverenskommelse mellan social omsorg, polis, förskola och skola. Förvaltningen arbetar också fortlöpande med tillsyn avseende tobak och folköl samt kommer att genomföra kampanjer mot langning av alkohol under året. Arbetet med att skapa ökad trygghet vid Liljeholmens och Fruängens centra forstärker också under året genom arbetsgruppen "Tryggare centrum". Arbetet med röjning av sly vid parkvägar och belysningskällor pågår fortlöpande i hela stadsdelen.

Administration

Administrationen ansvarar för förvaltningens övergripande arbete med ekonomi- och lönefrågor samt stöd och utbildning till chefer och arbetsledare i ekonomifrågor. Ansvar för även administration av stadsdelsnämndens verksamhet, upphandlingar samt förvaltningens diarium och arkiv samt förvaltningens informationsinsatser såväl internt som externt. Nämndens medicinska ansvar i de särskilda boendeformerna vägleds och granskas av de

Tertialrapport Nämnd

medicinskt ansvariga sjuksköterskorna (MAS). Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) har det medicinska ansvaret för rehabilitering. Samtliga åtagande och aktiviteter bedöms uppfyllas under 2011.

Uppmaningar till stadens nämnder att se över årsmål och aktiviteter som stöder dessa

Stadsdelsnämnderna har uppmanats till utvidgat samarbete samt ytterligare översyn med stöd i goda exempel som framkommit genom projektet mot felaktiga utbetalningar för att minska kostnaderna ytterligare för ekonomiskt bistånd.

Förvaltningens enhet för ekonomiskt bistånd har en handläggare som arbetar specifikt med felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Utredningarna har lett till återkrav på 1,024 mnkr. Hittills har återbetalning gjorts av 24 tkr som utbetalats felaktigt. Handläggaren deltar i stadens nätverk för s.k. FUT-handläggare.

Samtliga nämnder har uppmanats att se över målvärde samt vidta aktiviteter så att målet för indikatorn Andel praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha i förhållande till antal anställda inte innebär en ambitionssänkning jämfört med föregående år.

Nämndens årsmål ligger betydligt högre än det antal praktikanter som kom från Jobbtorg Stockholm 2010.

Samtliga nämnder har uppmanats att fastställa uppföljningsmått till Hållbar stadsutveckling, kompletterande riktlinje till miljöprogrammet, utl 2010:137.

Nämnden har tagit fram en indikator samt en aktivitet enligt uppdraget att fastställa uppföljningsmått till Hållbar stadsutveckling, kompletterande riktlinje till miljöprogrammet.

Samtliga stadsdelsnämnder har uppmanats att vid behov vidta åtgärder så att barnomsorgsgarantin kan uppfyllas och samtidigt hålla nivån på barngrupperna.

Barnantalet och barngrupperna i stadsdelen fortsätter att öka. Vid mätningen 31 mars 2011 fanns 3 997 inskrivna barn i stadsdelens kommunala förskoleverksamhet. Detta är en ökning med 283 barn jämfört mätning vid årsskiftet. Under årets första tertiäl har ytterligare två nya förskolor öppnats med sammanlagt 8 nya barngrupper. Inom befintliga förskolor har ytterligare två barngrupper beretts plats. Trots intensiva insatser för att tillgodose behovet av antalet förskoleplatser råder det en viss brist. Denna är mer påtaglig i vissa områden, där stor inflyttning sker. Förskoleplatser har kunnat erbjudas alla sökanden, men i ett annat område inom stadsdelen. Privata aktörer bjuds in och uppmantras starta förskolor, kreativiteten för att använda befintliga lokaler inom förskolor och andra verksamheter till nya förskolegrupper är stor. Barnomsorg inom garantitid har erbjudits, trots den stora ökningen av barn i området. Då förskolorna bedömer att de har möjlighet att ta emot ett extra barn i barngrupperna och samtidigt erbjuda god kvalitet i verksamheten, har detta varit ett alternativ för att kunna erbjuda förskoleplatser inom garantitid.

Tertiälrapport Nämnd

Stadsdelsnämnder med låg andel förskollärare har uppmanats att vidta åtgärder för att öka andelen förskollärare så att det pedagogiska arbetet leds av högskoleutbildad personal.

Andelen förskollärare i stadsdelen bedöms vara relativt god som helhet. Det råder brist på utbildade förskolelärare generellt i Stockholm, vilket försvårar möjligheten att rekrytera och öka den totala andelen förskollärare. En del förskolor i stadsdelen behöver dock öka andelen förskolelärare, vilket nämnd och förvaltning arbetar för.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd hade en ökning av administrationens andel av de totala kostnaderna under 2010 och uppmanades att vidta tillräckliga åtgärder för att bidra till att indikatorn uppfylls under 2011.

Administrationen har minskat kontinuerligt under de senaste åren bl.a. genom att minska antalet tjänster. Minskningen beror dels på att verksamhet förts över till andra aktörer, men också på effektiviseringar inom den egna organisationen. Detta har gett minskade personalkostnader. Kostnaderna för de tjänster som köps från Serviceförvaltningen, Tieto och Volvo IT har emellertid ökat under samma period. Även volymerna inom verksamheterna ökar t.ex. utbyggnaderna inom förskoleverksamheten, vilket har lett till ökade administrationskostnader. Detta har medfört svårigheter att klara uppfyllelsen av årsmålet. Under 2011 har administrationen omorganiserats genom att administrativa avdelningen och ekonomiavdelningen har slagits ihop och förvaltningsledningen har minskat med en person.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Prognosen visar ett nettounderskott om 4,8 mnkr före resultatdispositioner och före budgetjusteringar, vilket är en förbättring ring med 1,4 mnkr jämfört med månadsprognos för mars. Efter resultatdispositioner och beräknade budgetjusteringar visas ett nettounderkott med 5,0 mnkr. Förbättringarna finns huvudsakligen inom förskola och stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Underskott finns inom individ- och familjeomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning, äldreomsorg samt ekonomiskt bistånd. Förvaltningen kommer att fortsätta att arbeta med att minska kostnaderna för en fortsatt budgethållning 2011. Åtgärder för att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form en dialog med enheterna om prognosvariationer. Därutöver kommer ekonomiutbildning att genomföras för enhetschefer och andra berörda under maj månad.

Tertialrapport Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges måluppfyllelse genom att aktivitetsplanen genomförs, arbeta miljömedvetet och medverka till att människor kommer bort från bidragsberoende. Nämnden medverkar också till en ren, vacker och trygg stad där stockholmarna har ett rikt, varierat och tillgängligt kultur och idrottsliv.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

● Uppfylls helt

Förvaltningen bidrar till att uppfylla stadens mål genom att tillsammans med Stockholm Business Region, kulturförvaltningen och lokala aktörer delta i utvecklingen av området vid Telefonplan med fokus på utvecklingen av kreativa näringar. Förvaltningen medverkar också som representant i företagarföreningarna, där har bl.a. Söderortsvisionens budkap förmedlats.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)			35 %	35 %	2011

● Uppfylls helt

Kommentar:

Upphandlingar genomförs enligt aktivitetsplanen.

NÄMNDMÅL:

Nämnden ska bidra till att Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Hägersten- Liljeholmens stadsdelsförvaltning har under början av året medverkat som representant i företagarföreningarna. Förvaltningen deltar tillsammans med näringslivsrepresentanter, fastighetsägare, Konstfack, Stockholm Business Region, Kulturförvaltningen, stadsledningskontoret och Tertialrapport Nämnd

Stockholmsmässan i styrgruppen för Telefonplan och bidrar till en lyckad satsning för att marknadsföra Telefonplan i samband med Stockholm Design Week. Arbetet med handlingsplan för den fortsatta utvecklingen av området fortsätter. Förvaltningen har för Stockholm stads räkning drivit projektet Creative Metropoles, ett INTERREG IV C projekt, med inriktning att öka kunskaperna om hur en stad kan utveckla ett stöd för kreativa industrier. Konkurrensutsättning har skett i enlighet med aktivitetsplanen.

Söderortsvisionen

Nämnden har under perioden tilldelats ytterligare medel för feriearbetande ungdomar inom ramen för Söderortsvisionen med 0,5 mnkr. Detta möjliggör att erbjuda feriearbete i samma omfattning som under sommaren 2010. Förvaltningen arbetar med att följa upp handlingsplanen för Vision Söderort. Utveckling av Telefonplan som centrum för kreativa näringar har fortsatt genom förvaltningens uppdrag i styrgruppen för Telefonplan. Aktiviteter som exempel på att staden närvarar i centrum och en ökad trygghet har planerats vid Liljeholmens centrum och Trekantsparken. Förvaltningen har tagit del av redovisningen med kartläggning av stadsdelens centrumbildningar och servicestrukturer. Visionens budskap förmedlas också via förvaltningens representation i företagarföreningarna. Övriga uppdrag som berör stadsdelsnämnden inom ramen för handlingsplanen för Vision Söderort fortsätter.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

● Uppfylls helt

Förvaltningen har ett nära samarbete med framför allt Jobbtorg Stockholm Skärholmen, men även med t.ex. arbetsförmedling och primärvård för att hjälpa arbetslösa av olika kategorier till egen försörjning. Särskilda resurser är dessutom avsatta för att hjälpa ungdomar (18-24 år) och långvariga bidragstagare till annan försörjning än ekonomiskt bistånd. Under perioden april 2010-mars 2011 sjönk antalet bidragssökande ungdomar med arton personer och antalet långvarigt bidragsberoende med femton personer. Under början av 2011 har det skett en ökning av antalet personer som söker ekonomiskt bistånd på grund av att deras sjukpenningdagar tagit slut hos Försäkringskassan. Sedan 2010 har det även skett en ökning av personer som har styrkt arbetsförmåga på grund av sjukdom men som fått sina sjukersättningar indragna av Försäkringskassan.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som <ul style="list-style-type: none"> ● Jobbtorg Stockholm kan matcha i förhållande till antal anställda (alla nämnder/bolag) 	3,01 %	3 %	3 %	öka	Tertial 1 2011

Antal ungdomar som fått sommarjobb i <ul style="list-style-type: none"> □ stadens regi (alla nämnder/bolag) ● Uppfylls helt 			159 st	3 500 st	2011
---	--	--	--------	----------	------

Kommentar:

Nämnden har erhållit extra medel för feriearbete och årsmålet har höjts från 50 till 159 feriearbetare. Förvaltningen bedömer att årsmålet kommer att uppfyllas.

Andel barn som lever i familjer som <ul style="list-style-type: none"> ● är beroende av ekonomiskt bistånd 	1,4 %	1,5 %	1,5 %	5,0 %	Tertial 1 2011
---	-------	-------	-------	-------	----------------

Kommentar:

Under den senaste tolv månaders perioden (april 2010-mars 2011) fanns i genomsnitt 184 barn i familjer som var beroende av ekonomiskt bistånd, vilket motsvarar 1,4 % av befolkningen. För ett år sedan var antalet barn 187 (1,6 %) och för två år sedan 186 (1,7 %). Antalet barn ligger alltså på samma nivå medan andelen sjunker till följd av nyinflyttningen i stadsdelen. Genomsnittet för staden är f.n. 4,6 %.

Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående <ul style="list-style-type: none"> ● föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd 	0,9 %	1 %	1,1 %	2,7 %	Tertial 1 2011
--	-------	-----	-------	-------	----------------

Kommentar:

Under den senaste tolv månaders perioden (april 2010-mars 2011) fanns i genomsnitt 110 barn 0-17 år i enföräldershushåll med ekonomiskt bistånd, vilket är samma antal och ungefär samma andel av samtliga barn (0,9 %) som under de närmast föregående åren. Andelen för staden som helhet är 2,3 %.

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel personer beroende av ● ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,97 %	1 %	1 %	2,5 %	Tertial 1 2011
Kommentar: Andelen personer som är beroende av ekonomiskt bistånd sjunker sakta och även det faktiska antalet minskar något. I genomsnitt var 706 personer (0,97 %) beroende av ekonomiskt bistånd under den senaste tolv månadersperioden (april 2010-mars 2011) mot 724 personer (1,04 %) vid motsvarade period för ett år sedan. Genomsnittet för staden är f.n. 2,32 %.					
Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i ● förhållande till samtliga 18-24 åringar i förhållande till befolkningen	1 %	1 %	1,3 %	2,1 %	Tertial 1 2011
Kommentar: Under den senaste tolv månadersperioden (april 2010-mars 2011) var i genomsnitt 54 personer 18-24 år beroende av ekonomiskt bistånd, vilket motsvarar 0,96 % av befolkningen i samma ålder. För ett år sedan var motsvarade siffror 72 personer respektive 1,35 %. I staden som helhet är 1,89 % av ungdomarna bidragsberoende. Vid förvaltningens enhet för ekonomiskt bistånd finns handläggare som arbetar särskilt med bidragsberoende ungdomar.					
Andel vuxna personer beroende ● av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1 %	1,1 %	1,2 %	2,2 %	Tertial 1 2011
Kommentar: Antalet vuxna har minskat sedan mätningen för ett år sedan men är högre än det var för tre år sedan. Andelen bidragsberoende av befolkningen i stadsdelsområdet har sjunkit med några tiondelar till 1,04 %. Andelen i staden som helhet är liksom tidigare 2,2 %. Siffrorna avser genomsnittet för tolv månadersperioden april 2010-mars 2011.					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,5 %	0,5 %	0,5 %	1,4 %	Tertial 1 2011

Kommentar:

Antalet långvariga (mer än 10-12 månader) har minskat från 274 till 259 i genomsnitt under det senaste året (dvs. perioden april 2010-mars 2011). De långvariga bidragstagarnas andel av befolkningen har sjunkit från 0,57 till 0,51 %. Genomsnittet för staden är för närvarande 1,40 %. Förvaltningen fortsätter sin satsning på att hjälpa de långvariga bidragstagarna till annan försörjning.

Andel nyanlända som är självförsörjande efter introduktion exkl. nyanlända som flyttat till annan kommun	71 %	52 %	52 %	52 %	Tertial 1 2011
--	------	------	------	------	----------------

Kommentar:

Antalet flyktingar i stadsdelen har fortsatt att vara lågt. Genomsnittet för den senaste tolv månadersperioden för antalet mottagna flyktingar var 2,0 personer, varav 1,42 (70,8 %) inte hade ekonomiskt bistånd 19:e månaden efter introduktionsperiodens början.

NÄMNDMÅL:

Invånarnas behov av ekonomiskt bistånd ska minska och bidragstiden förkortas

● Uppfylls helt

Enligt USK:s statistik för perioden april 2010-mars 2011 har antalet bidragstagare sjunkit något under det senaste året. Av siffrorna för perioden januari till mars 2011 framgår dock att antalet bidragshushåll ökar jämfört med 2010, från ca 490 hushåll i genomsnitt under förra året till i genomsnitt 499 personer under första kvartalet 2011. Bland de nya bidragshushållen finns ett antal där bidragsbehovet beror på att en vuxen i familjen blivit utförsäkrad från Försäkringskassan.

Ungefär hälften av bidragstagarna är, liksom tidigare, personer som varit beroende av ekonomiskt bistånd under mycket lång tid. Förvaltningen har avsatt resurser för att hjälpa dessa personer till annan försörjning, vilket på sikt

Tertialrapport Nämnd

beräknas ge minskat behov av ekonomiskt bidrag och kortare bidragstider. För närvarande kan dock inte någon förändring iakttas av bidragstidens längd.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

● Uppfylls helt

Förvaltningen bidrar till stadens mål genom att fortlöpande utveckla miljöarbetet med fokus på utsortering av matavfall, alternativa drivmedel, andel elbilar samt minskad elförbrukning. Under året kommer minst en elbil att införskaffas. Förvaltningen avser också att arbeta vidare med att utveckla den positiva trenden för ökad andel ekologiska livsmedel.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som <ul style="list-style-type: none"> ☐ sorterar ut matavfall för biologisk behandling ● Uppfylls helt 			40 %	40 %	2011
Kommentar:					
Förvaltningen kommer under 2011 att intensifiera arbetet med att sortering av matavfall genomförs på de enheter som tillhandahåller mat.					
Andel av stadens verksamheter som <ul style="list-style-type: none"> ☐ sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder/bolag) ● Uppfylls helt 			100 %	100 %	2011
Kommentar:					
Förvaltningen bedömer att målet uppfylls					
Andel elbilar i stadens fordonspark <ul style="list-style-type: none"> ☐ inkl. leasade fordon ☐ exkl. utrycknings- och specialfordon ● Uppfylls helt 			15 %	2,5 %	2011

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Förvaltningen har under 2011 hittills införskaffat en elbil i samband med att leasingavtalet har löpt ut.

Andel fordon som använder odubbade vinterdäck, exkl. □ utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag) ● Uppfylls helt			100 %	100 %	2011
--	--	--	-------	-------	------

Kommentar:

Alla förvaltningens bilar använder dubbfria däck.

Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och □ fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag) ◆ Uppfylls delvis			85 %	85 %	2011
--	--	--	------	------	------

Kommentar:

Årsmålet för förnyelsebart drivmedel uppnåddes inte under 2010 eftersom en del av förvaltningens miljöbilar drivs med fossila bränslen. De fordon som drivs med biogas har många gånger inte heller kunnat tankas med gas eftersom det inte alltid funnits att tillgå i Stockholm. Väntetiderna vid tankstationen kan också vara mycket långa. Det innebär att endast en mindre andel förnyelsebara drivmedel kunde redovisas och att målet inte kunde uppnås trots att andelen miljöbilar uppgår till 100 %. Under den närmaste treårsperioden kommer förvaltningen att fasa ut bensindrivna miljöbilar för att övergå till i första hand elbilar. Detta sker i takt med att gällande leasingavtal löper ut. Under 2011 har hittills en elbil införskaffats till förvaltningen.

Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av ● totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	18 %	17 %	17 %	16 %	Tertial 1 2011
--	------	------	------	------	----------------

Kommentar:

Förvaltningen kommer under 2011 att arbeta vidare med att utveckla den positiva trenden för ökad andel ekologiska livsmedel.

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel medarbetare som under arbetstid använder ☐ miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten ☒ Uppfylls helt			85 %	85 %	2011
Kommentar: Förvaltningen bedömer att målet uppfylls.					
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon ☒ exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	100 %	100 %	Apr 2011
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och ☐ städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder) ☒ Uppfylls helt			100 %	tas fram av nämnden	2011
Kommentar: Förvaltningen bedömer att målet uppfylls.					
☐ Elförbrukning (alla nämnder/bolag) ☒ Uppfylls helt			9 000 000 kWh	680 gWh	2011
Kommentar: Förvaltningen bedömer att nämndens årsmål kommer att uppnås.					

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Elförbrukning per □ kvadratmeter ● Uppfylls helt			80 kwh/kvm	80 kWh	2011
--	--	--	---------------	--------	------

Kommentar:

Förvaltningen bedömer att nämndens årsmål kommer att uppnås.

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna bedrivs med lägsta möjliga miljöbelastning

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att miljömålen i huvudsak kommer att uppnås och arbetar fortlopande med att utveckla miljöarbetet ytterligare vad gäller utsortering av matavfall, alternativa drivmedel, andel elbilar samt minskad elförbrukning. Verksamheterna sorterar ut förpackningar och väljer främst miljövänliga transportsätt i tjänsten. Under året har hittills en elbil införskaffats. Förvaltningen avser också att arbeta vidare med att utveckla den positiva trenden för andel ekologiska livsmedel. Andelen miljöbilar uppgår till 100 %. Årsmålet för förnyelsebart drivmedel uppnåddes inte under 2010 eftersom en del av förvaltningens miljöbilar drivs med fossila bränslen. Under den närmaste treårsperioden kommer förvaltningen att fasa ut bensindrivna miljöbilar för att övergå till i första hand elbilar.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Andel remissyttranden över detaljplaner där förvaltningen bevakar □ frågor ur perspektivet hållbar stadsutveckling ● Uppfylls helt			100 %	2011
---	--	--	-------	------

Kommentar:

Förvaltningen bedömer att målet uppfylls.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

● Informera om hållbar livsstil på hemsidan	2011-05-04	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Förvaltningen samlar in tillgänglig och relevant information om hållbar livsstil och publicerar den på hemsidan.

Tertialrapport Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Ersätta befintliga bilar, för vilka avtalen löper ut under året, med elbilar. 	2011-01-01	2011-12-31	
Kommentär: Under året har förvaltningen hittills införskaffat en elbil.			
<ul style="list-style-type: none"> Genom informationsinsatser säkerställa att de enheter som berörs tankar förnyelsebart drivmedel när detta finns att tillgå på tankstationerna. 	2011-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Genomföra riktad utbildning till enheterna om utsortering av matavfall. 	2011-01-01	2011-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm

- Uppfylls helt

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att ha en tidig dialog med stadsbyggnadskontoret angående nya detaljplaner, därmed finns en god beredskap inför yttranden och på så sätt kan uppskov med remissyttranden undvikas.

NÄMNDMÅL:

Nämnden ska bidra till en effektivare planprocess

- Uppfylls helt

Förvaltningen deltar i ett tidigt skede i planprocessen för nya detaljplaner vilket effektiviserar nämndens remisshantering. Stadsdelsnämnden informeras om kommande plansamråd.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Ge tidig information till nämnden om kommande planprojekt. 	2011-01-01	2011-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

- Uppfylls helt

Förvaltningen bidrar till måluppfyllelsen genom hanteringen av förenings- och kulturbidrag. Vidare planeras en konstgräsplan att anläggas på Mälarhöjdens bollplan att användas för spontanidrott.

Tertialrapport Nämnd

NÄMNDMÅL:
De boende i Hägersten- Liljeholmen ska uppleva ett varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Målet uppfylls genom att prioritera barn- och ungdomskultur samt genom rutiner och riktlinjer för förenings- och kulturbidrag. Förskolorna får ett kulturbidrag som baseras på antalet inskrivna barn i förskolan. Förskolorna redovisar att de erbjuder kulturevenemang och kulturpedagogisk verksamhet. Den konstgräsplan som planeras att anläggas på Mälarhöjdens bollplan kommer att vara öppen för allmänheten och kan därför även nyttjas för spontanidrott.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● En konstgräsplan planeras att anläggas på Mälarhöjdens bollplan under 2011. 	2011-01-01	2011-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

● Uppfylls helt

För att uppnå målet rena och trygga parker prioriteras städning av stadsdelens parker, att nya papperskorgar sätts upp vid behov samt att extra städning beställs då behov uppstår eller kan förväntas att uppstå. Trygghetsvandringar kommer att genomföras samt det fortlöpande arbetet med att röja sly för att öka sikten i parker samt frilägga belysningskällor. Upprustningen av Mälarhöjdens centrum färdigställs sommaren 2011. Upprustningen av Sannadalsparken i Gröndal fortsätter under året och beräknas vara klar 2012.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden ☐			60 %	60 %	2011

● Uppfylls helt

Kommentar:

Förvaltningen fortsätter med sitt arbete att uppfylla målet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal identifierade sårbarheter som nämnden/bolagsstyrelsen ☐ avser att arbeta förebyggande med under året ☒ Uppfylls helt			2 st	48 st	2011
Antal inträffade ☐ incidenter ☒ Uppfylls helt			60 st	minska	2011
Kommentarer: Förvaltningen bedömer att målet uppfylls.					

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utveckla lokal områdessamverkan utifrån program för Söderort samt utarbeta ☒ uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer som mäter trygghet och delaktighet.	2011-01-01	2011-04-30	
☒ Alla verksamheter ska göra risk- och sårbarhetsanalyser	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

De boende i Hägersten-Liljeholmen ska känna sig trygga

Uppfylls helt

Trygghets- och tillgänglighetsaspekten beaktas vid plansamråd samt vid nya projekt som berör stadsdelen som t ex vid anläggandet av nya parker, gång- och cykelvägar. Genom trygghetsvandringar och ökad samverkan mellan berörda aktörer i stadsdelen arbetar förvaltningen tillsammans med närpolisen med att öka den upplevda tryggheten. Lokala Brå arbetar med frågor som rör ökad trygghet bland äldre; kvinnor, trygghet och våldsbrott samt har tagit fram en samverkansöverenskommelse mellan social omsorg, polis, förskola och skola. Förvaltningen arbetar också fortlöpande med tillsyn avseende tobak och folköl samt kommer att genomföra kampanjer mot langning av alkohol under året. Arbetet med att skapa ökad trygghet vid Liljeholmens och Fruängens centra förstätter också under året genom arbetsgruppen "Tryggare centrum".

Tertialrapport Nämnd

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Antal unga som har kommit till samtal på kallelse från socialtjänstenheten ☐ underrättelse från polisen om misstänkt förstagågnsbrott (24-timmarsregeln) ☒ Uppfylls helt			90 %	2011
---	--	--	------	------

Kommentar:

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppfyllas. Redovisning sker i årsredovisningen för 2011.

Andelen som känner oro för att utsättas för brott ☐ någon gång i månaden eller oftare. ☒ Uppfylls helt			17 %	2011
---	--	--	------	------

Kommentar:

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppfyllas. Redovisning sker när resultaten från stadens trygghetsmätning finns att tillgå, troligtvis i tertialrapport 2 alternativt i årsredovisningen för 2011.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Arbeta med ökad trygghet för äldre.	2011-01-01	2011-12-31	
☒ Arbeta vidare med samverkansgruppen för skola, förskola, polis, socialtjänst och fritid.	2011-01-01	2011-12-31	
☒ Arbeta vidare med tryggare och trivsammare centrum	2011-01-01	2011-12-31	
☒ Att ta fram en gemensam Hägersten-Liljeholms modell för att sänka tobak, alkohol och narkotikaanvändningen bland ungdomar	2011-03-01	2011-12-31	

Tertialrapport Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Arbeta vidare med åtgärdsplanen för ökad trygghet i området runt sjön Trekanten. 	2011-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Att systematiskt arbeta med de synpunkter på ordning och trygghet som inkommer till stadsdelsförvaltningen. 	2011-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Genomföra trygghetsvandringar i stadsdelsområdet. <p>Kommentar: Trygghetsvandringar planeras till hösten.</p>	2011-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Rensning av sly kring parkvägar samt klippning av grenar för att frilägga belysningskällor. <p>Kommentar: Ett fortlöpande arbete med detta sker under året.</p>	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelens parker upplevs rena

- Uppfylls helt

Städning av stadsdelens parker utförs av förvaltningens upphandlade entreprenör efter de krav som ställts i avtalet. Avdelningen för samhällsplanering arbetar med en systematisk hantering av inkomna synpunkter och önskemål från medborgare i dessa frågor. Behovet av papperskorgar inventeras regelbundet och utökas efter behov. Nämnden har beslutat att förvaltningen ska pröva sponsring från näringslivet för att finansiera utökningen av antalet papperskorgar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Behovet av papperskorgar inventeras och antalet korgar anpassas efter behov. 	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämndens verksamheter och lokaler ska vara tillgängliga för alla

- Uppfylls helt

Alla social omsorgs verksamheter utom en kommer från och med sommaren 2011 ha lokaler som är tillgängliga för personer med fysisk

Tertialrapport Nämnd

funktionsnedsättning. Handläggare vid beställarenheten funktionsnedsättning medverkar i ett nationellt projekt om att prova olika former för att låta barn med funktionsnedsättning komma till tals i det som gäller dem. De enheter som arbetar med personer med funktionsnedsättning anpassar både verksamheter och lokaler till brukarnas fysiska, psykiska och kognitiva förutsättningar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningens lokaler ska inventeras och ● hinder för tillgänglighet så långt möjligt åtgärdas.	2011-01-01	2011-12-31	

Kommentar:

Västberga ungdomsgård och Steget Framåt flyttar under sommaren 2011 till gemensamma lokaler som är tillgängliga för personer med fysisk funktionsnedsättning. Av social omsorgs verksamheter är det sedan bara Hunddagis Trofast som ännu inte har lokaler som är tillgängliga för personer med fysisk funktionsnedsättning.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras***Förskola*

Stadsdelens förskolor fortsätter att arbeta målinriktat med att utveckla kvaliteten i verksamheten. Förskolans läroplan präglar arbetet på förskolorna.

Med hjälp av tydliga mål som har fokus på vad brukarna ska erbjudas kan medarbetares insatser och barnens upplevelser följas och utvärderas. För att möta varje barns behov utvecklas verksamheten genom att studera vad barn får lära sig, får erfarenhet av och utvecklar ett kunnande av.

Fortbildningsinsatser har påbörjats för att stödja pedagogisk dokumentation samt IT- och mediekompetens. Dokumentationen ska synliggöra den verksamhet som bedrivs och vara underlag för samtal om och utvärdering av verksamheten. PIM – praktisk IT- och mediekompetens är en satsning under en treårsperiod för att utbilda förskolans pedagogiska personal. Syftet är att höja personalens kompetens och därmed stödja och utveckla det pedagogiska arbetet och kommunikationen.

Hägersten-Liljeholmen och Farsta stadsdelsförvaltningar har beviljats medel från e-tjänstprogrammet för att utveckla en förskolewebb, "Förskoleportalen", som ska förenkla och modernisera kommunikationsvägarna mellan förskola och vårdnadshavare. En förskola i varje stadsdel har varit piloter i projektet. Intresset och nöjdheten med verktyget har varit stor hos både personal och föräldrar. Under hösten 2011 kommer projektet att utökas. Ytterligare 10 förskolor i stadsdelen kommer då att ingå i projektet och pröva verktyget.

Inför den reviderade läroplanen som träder i kraft under juli 2011 görs riktade insatser för att uppmärksamma och stödja arbetet med att införliva den i det pedagogiska arbetet. Föreläsningar och seminarier har genomförts och planeras framöver för att uppmärksamma och stödja arbetet med att införliva nya läroplanen i vardagsarbetet.

Social omsorg

Inom social omsorg finns valfrihetssystem för insatser till personer med olika former av funktionsnedsättning. Brukarna informeras av biståndsbedömare och genom Jämför service om vilka utförare de kan välja. De egna utförarenheterna arbetar ständigt med att utveckla sin verksamhet och anpassa den till behoven hos olika kategorier av brukare. Kvaliteten kontrolleras med hjälp av de kvalitetsledningssystem som upprättas vid alla enheter samt genom egna brukarundersökningar och verksamhetsuppföljningar. Medarbetaren erbjuds utbildningar som är anpassade till behoven i respektive verksamhet, t.ex. om juridik, handläggning och olika former av manualbaserade utrednings- och beslutsstöd. Kvaliteten hos entreprenaddrivna verksamheter följs upp genom regelbundna besök och kontakter med utförarna.

Tertialrapport Nämnd

Äldreomsorg

Valfrihetsmodeller finns för hemtjänst, vård- och omsorgsboende och dagverksamhet. På stadens webb under Jämför Service kan de äldre och deras anhöriga jämföra enheter och utförare inom olika verksamhetsområden. Äldre och anhöriga kan också vända sig till ÄldreDirekt för information och synpunkter, till stadsdelens Äldrestöd för fördjupad information, råd och stöd samt till förvaltningens biståndshandläggare.

Vård- och omsorgsboendena är moderna och det finns inriktning mot somatiskvård, demensvård och korttidsvård. Verksamheten vid Kastanjens vård- och omsorgsboende avvecklades i februari och flyttades till moderna lokaler på Axelsbergs vård- och omsorgsboende. Dagverksamheten Eternellen med inriktning demens flyttades till Axelsberg i mars.

Värdegrundsarbetet fortgår vid enheterna, där kvalitetsarbetet är inriktat på att ge en individuellt anpassad omsorg, utveckla genomförandeplanen, den sociala dokumentationen samt kontaktmannaskapet. Möjlighet till meningsfullhet i vardagen och regelbunden utevistelse prioriteras i verksamheten. Arbetet syftar till ökad brukarnöjdhet, ökad upplevelse av trygghet samt ökad nöjdhet med maten och måltidssituationen.

Personal erbjuds grundutbildning och valideras mot yrkeskrav. Kompetensutveckling sker inom områdena social dokumentation kombinerat med språkstöd, bemötande, anhörigstöd, demensvård, vård i livets slut och hygien.

Kvaliteten i verksamhet som drivs i egen regi, på entreprenad och av privata utförare följs upp genom årliga centrala brukarundersökningar. Förvaltningen genomför också verksamhetsuppföljning, avtalsuppföljning och tillsynsbesök.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald

● Uppfylls helt

Upphandlingar i konkurens

Upphandlingar genomförs enligt aktivitetsplanen. Inga utmaningar har inkommit till nämnden.

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgen finns valfrihet för hemtjänst, vård- och omsorgsboende samt dagverksamhet i egen regi, som innebär att den äldre efter biståndsbedömning har möjlighet att välja mellan de utförare, såväl kommunala/egen regi som privata, som ingår i stadens valfrihet.

I stadsdelen finns en mångfald av utförare och verksamheter. Den som har hemtjänst kan välja mellan ett 80-tal hemtjänstutförare, varav en kommunal. Ungefär lika många brukare väljer privat som kommunal utförare. I

Tertialrapport Nämnd

stadsdelen finns det två vård- och omsorgsboenden som drivs på
entreprenad och två i

Tertialrapport Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

egen regi, varav Axgårdens vård- och omsorgsboende ingår i stadens centrala upphandling av vård- och omsorgsboende. Två dagverksamheter med inriktning demens drivs i egen regi.

För trygghetsboende och seniorboende behövs inget biståndsbeslut utan den äldre ställer sig i kö hos Bostad Stockholm. I stadsdelen finns Kastanjens trygghetsboende och Axelsbergs seniorboende. Behovet och efterfrågan på servicehus minskar till förmån för trygghetsboende och seniorboende. Förvaltningen är därför positiv till en fortsatt omvandling av servicehus till trygghetsboende eller seniorboende.

Social omsorg

Valfrihetssystem gäller i staden för LSS-insatser samt för vissa insatser inom socialpsykiatri. En av förvaltningens gruppboendestäder och två av serviceboendestäderna drivs av privata entreprenörer liksom samtliga ungdomsgårdar och parklekar. Upphandlingar har under året genomförts vad gäller driften av Hägerstens ungdomsgård och Aspuddens parklek. Upphandling pågår av driften av Västberga ungdomsgård. Förvaltningen ser ständigt över utförarverksamheterna så att de ska tillgodose nya behov hos brukarna.

NÄMNDMÅL:

Brukarna ska ges ökade möjligheter till aktiva val genom en tillgänglig och tydlig information om verksamheten och befintliga utförare.

● Uppfylls helt

Inom social omsorg ger biståndsbedömarna muntlig och skriftlig information om aktuellt utbud av utförare för den insats som brukaren behöver. Information om både privata och kommunala utförare finns också på Jämför Service.

Inom äldreomsorgen erbjuds äldre, brukare och anhöriga både muntlig och skriftlig information. Informationen ska vara lättillgänglig och aktuell. Information ges bl.a. via Äldre Direkt, stadsdelens biståndshandläggare och Äldrestöd. På stadens webb, Jämför Service, kan äldre och anhöriga jämföra olika verksamheter som finns inom valfriheten. Äldrestöd inbjuder också till informationsträffar, annonseras i lokaltidningen "Mitt I".

Förvaltningen har också utarbetat eget informationsmaterial, bl.a. "Äldreomsorgen A-Ö", "Välkommen till Äldreomsorgen", om biståndsbedömning, en hemtjänstkatalog över alla aktuella hemtjänstutförare i stadsdelen, folder om anhörigstöd samt informationsbroschyrer om öppna verksamheter som vänder sig till alla äldre i stadsdelen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Beställarenheten inom äldreomsorgen har i uppdrag att regelbundet uppdatera hemtjänstkatalogen över vilka hemtjänstutförare (ett 80-tal) som brukarna kan välja mellan i stadsdelen.	2011-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Hemtjänstkatalogen uppdateras regelbundet efter det att staden har gjort centrala upphandlingar vilket sker var tredje månad. Katalogen uppdaterades strax före årsskiftet och kommer att uppdateras under våren.

Enheterna ansvarar för att informationen på Jämför Service är aktuell.	2011-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Inom äldreomsorgen planeras att respektive enhet själv uppdaterar sina uppgifter direkt i Jämför Service. Staden har inbjudit till informationsträffar om arbetet gällande Jämför Service som berörda har anmält sig till.

Vid alla social omsorgs utförarenheter och entreprenörer finns en person som ansvarar för att regelbundet uppdatera sina uppgifter på Jämför service med stöd av den fortlöpande information om nyheter som ska ges från SLK.

Informationsfoldern Äldreomsorgen A-Ö ska skickas ut till alla 75-åringar i stadsdelen samt erbjudande om hembesök.	2011-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Informationsfoldern "Äldreomsorgen A-Ö" är utskickad till 260 personer som fyller 75 år i år. Hembesök och informationsträffar för ytterligare information om äldreomsorgen m.m. erbjuds. Det planeras 5-6 informationsträffar per år som vänder sig till alla äldre i stadsdelen. Hittills har 3 träffar genomförts på servicehus, där 20-25 personer deltog. Polis och brandförvar har medverkat. Deltagarna tycker att träffarna har varit bra.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas

◆ Uppfylls delvis

Stadsdelens förskolor fortsätter att arbeta målinriktat med att utveckla kvaliteten i verksamheten.

Tertialrapport Nämnd

Med hjälp av tydliga mål som har fokus på vad brukarna ska erbjudas kan medarbetares insatser och barnens upplevelser följas och utvärderas. Vad barn får lära sig, får erfarenhet av och utvecklar ett kunnande om studeras för att verksamheten ska utvecklas och möta varje barns behov.

Dokumentationen ska synliggöra den verksamhet som bedrivs och vara underlag för samtal om och utvärdering av verksamheten.

Vid mätningen 31 mars 2011 fanns 3 997 inskrivna barn i stadsdelens kommunala förskoleverksamhet. Detta är en ökning med 283 barn jämfört mätning vid årsskiftet. Ytterligare ökning av antalet barn i förskolor är att vänta under året.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
■ Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	63,11 %	64 %	40 %	minska	Tertial 1 2011

Kommentar:

I stadsdelen Hägersten - Liljeholmen sker en stor nybyggnation av bostäder. Efterfrågan på barnomsorg är också stor. Att ge alla barn en plats i förskolan inom garantitid har varit ett prioriterat mål som har uppnåtts. De grupperingar som mäts med indikator är 1-3 år, 4-5 år. Därutöver finns ett antal barngrupper med blandade åldrar 1-5 år samt 6-åringar. För att uppfylla det prioriterade målet om att erbjuda förskoleplats inom garantitid har barnantalet utökats i några barngrupper.

■ Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	37,19 %	38 %	20 %	minska	Tertial 1 2011
--	---------	------	------	--------	----------------

Kommentar:

För att uppfylla det prioriterade målet om att erbjuda förskoleplats inom garantitid har barnantalet utökats i några barngrupper.

☐ Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete ☒ Uppfylls helt			100 %	tas fram av nämnden	2011
---	--	--	-------	---------------------	------

Kommentar:

Förskolorna inventerar årligen barnsäkerheten.

☐ Andel förskollärare av antal anställda ☒ Uppfylls delvis			46 %	öka	2011
--	--	--	------	-----	------

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Statistik över andel förskollärare sammanställs till årsredovisningen. Då det råder brist på utbildade förskolelärare kommer det bli svårt att utöka andelen. Andelen förskolelärare i stadsdelen bedöms vara god som helhet. En del förskolor och skolor behöver öka andelen förskolelärare, vilket Förskoleavdelningen arbetar för.

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen			83 %	83%	2011
□ avseende trygg och säker miljö					
◆ Uppfylls delvis					

Kommentar:

Resultat från Stockholms stad årliga brukarundersökning på förskolorna finns ännu ej redovisad. Föregående års resultat visade att 79 % av föräldrarna var nöjda avseende trygg och säker miljö. Det är inte troligt att stadsdelens resultat kan höja sig 4 % under innevarande år. Flera förskolor är nybyggda och ombyggda eller finns i områden där byggnationer pågår. Inflyttning sker innan allt arbete klart, vilket gör att det finns fler risker än normalt. Även om förskolorna arbete hanterar de ökade riskerna, så kan föräldrarnas upplevelse vara en annan.

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen			82 %	82%	2011
□ avseende utveckling och lärande					
◆ Uppfylls delvis					

Kommentar:

Resultat av föräldranöjdhet presenteras då årets brukarundersökning genomförts och redovisats. Föregående års resultat visade att 77 % av föräldrarna var nöjda med utveckling och lärande. Det är inte troligt att stadsdelens resultat kan höja sig 5 % till kommunfullmäktiges önskade resultat. Den stora inflyttningen i stadsdelen medför ett stort antal nystartade förskolor och grupper samt ny personal. Vid nystart kan det ta lite tid för förskolan att hitta gemensamma former för arbete och för att informera föräldrarna om arbetet, vilket kan påverka nöjdheten. En annan faktor som starkt påverkar nöjdheten är i vilken grad föräldrarnas val av förskola har blivit tillgodosett. I Hägersten-Liljeholmen finns en stor andel som inte fått sina val tillgodosedda, på grund av den stora andel inflyttade barn i områden där det inte finns förskolor i tillräcklig omfattning.

Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	0 st	Apr 2011
●					

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Alla sökande har erbjudits förskoleplats i enlighet med Stockholms stads platsgaranti. Trots ständig ökning av antalet barn som önskat barnomsorg har platsgarantin kunnat hållas.

Antal förskolebarn per			5,1 st	tas fram	2011
☐ anställd				2011	
☒ Uppfylls helt					

Kommentar:

Statistik redovisas i samband med årsredovisningen.

NöjdFöräldralindex			74	74	2011
☐ Uppfylls delvis					

Kommentar:

Nöjd föräldralindex baseras på resultat från årets brukarundersökning. Det gör att stadsdelen befäras att index kan komma att bli något lägre än det förväntade resultat som kommunfullmäktige har angivit. Se ovan kommentarer om förväntat resultat från brukarundersökningar.

Resultatet av enheternas självvärdering			3,5	3,5	2011
☐ avseende utveckling och lärande inom förskola					
☒ Uppfylls helt					

Kommentar:

Förskolorna väljer tidpunkt för sin självvärdering. Resultat av årets utvärdering presenteras vid årsredovisningen.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

☒ Samverkan med fristående förskolor och skolor ska utvecklas	2011-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Förskoleavdelningen bjuder in fristående förskolor till viss fortbildning. Fristående skolor inbjuds för att samverka kring förskoleklass. Förvaltningen inbjuder även privata aktörer till möte och dialog om att starta eller utöka antalet förskoleplatser i stadsdelen.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Förskoleavdelningen har en utvecklingssekreterare med ansvar bl.a. för att förmedla, initiera och driva fortbildning inom strategiska områden.

Genom att ingå i nätverk och kontakt med samordnare för förskoleverksamheten över staden håller stadsdelen sig informerad om vilka aktuella kurser och seminarier som erbjuds och hur förmånligare erbjudanden kan tillvaratas.

Spridning av erbjudanden och information sker muntligt och skriftligt via förskolerektorerna till enheternas personal.

Utbildad personal uppmuntras att utbilda sig. Barnskötare uppmuntras och stöts att fortbilda sig till förskollärare. Förskolelärare uppmuntras att vidareutbilda sig och skaffa sig spetskompetens.

En seminarievecka har hållits i april av, med och för personal inom stadsdelens förskolor. Flera seminarier har erbjudits olika målgrupper kring den reviderade läroplanen.

Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av placerade barns skolsituation	2011-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Förvaltningens barn- och ungdomsenhet, som ansvarar för placerade barn, kommer att medverka i kartläggningen som ska initieras av utbildningsnämnden.

NÄMNDMÅL:

1. Varje barn utvecklar sin självkänsla och sociala förmåga.

● Uppfylls helt

Förskolorna utvecklar och stärker barnens självkänsla och sociala kompetens genom medvetna arbetssätt och förhållningssätt.

Varje förskola utformar kriterier som kännetecknar måluppfyllelse för nämndmålet. Förskolorna följer upp och dokumenterar sitt arbete utifrån de valda kriterierna. En utvärdering (analys och bedömning) av de faktiska resultaten görs under hösten.

Tertialrapport Nämnd

Resultat av uppföljningar har ännu inte analyserats. Redovisning av resultat och analys sker i slutet av året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Sammanställning av uppföljningar av enheternas arbete dokumenteras i ILS. 	2011-01-01	2011-11-30	

Kommentar:

Varje förskoleenhet har gjort en plan för sitt arbete med att följa upp verksamheten utifrån mål och kriterier. Dokumentation av uppföljningarna ska ske.

NÄMNDMÅL:

2. Förskolan ska aktivt bidra till jämställdhet, respekt och lika behandling.

● Uppfylls helt

Varje förskola utformar kriterier som kännetecknar måluppfyllelse för nämndmålet. Förskolorna följer upp och dokumenterar sitt arbete utifrån de valda kriterierna. En utvärdering (analys och bedömning) av de faktiska resultaten görs under hösten. Uppföljningar av arbetet görs enligt plan. Resultat och analys av arbetet redovisas en gång per år.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Likabehandlingsplanen hålls aktuell och uppdaterad 	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

3. Varje barn utvecklar sina förmågor och utmanas i sin utveckling och sitt lärande.

● Uppfylls helt

Varje förskola utformar kriterier som kännetecknar måluppfyllelse. Förskolorna följer upp och dokumenterar sitt arbete utifrån de valda kriterierna. En utvärdering (analys och bedömning) av de faktiska resultaten görs under hösten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Sammanställning av enheternas uppföljningar dokumenteras i ILS. En utvärdering (analys och bedömning) av de faktiska resultaten görs i ILS. 	2011-01-01	2011-11-30	

NÄMNDMÅL:

4. Varje barn är delaktigt och har inflytande

● Uppfylls helt

Tertialrapport Nämnd

Förskoleenheterna beskriver att de arbetar aktivt och medvetet med att stärka barnens förmåga till delaktighet och inflytande. Uppföljningar av arbetet ska dokumenteras. Resultat, analys och bedömning görs av hur barns delaktighet har påverkat verksamhetens inriktning, planering och utveckling. Inga resultat finns ännu sammanställda för året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Resultat, analys och bedömning görs i ILS av hur barns delaktighet har påverkat verksamhetens inriktning, planering och utveckling. 	2011-01-01	2011-11-30	
<ul style="list-style-type: none"> Sammanställning av uppföljningar dokumenteras i ILS. 	2011-01-01	2011-11-30	

NÄMNDMÅL:

5. Föräldrarna upplever att kommunikationen med förskolan är god och att de ges goda möjligheter att samverka.

- Uppfylls helt

Hur föräldrarna uppfattar kommunikationen med förskolan avses mätas genom stadens årliga brukarundersökning.

Dialog och analys sker kring resultat av förskoleundersökningen sker inom förskoleavdelningens ledningsgrupp med rektorer. Åtgärder planeras utifrån visade resultat. Årets brukarundersökning pågår och ingen sammanställning finns ännu.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Dialog och analys sker kring resultat av förskoleundersökningen sker i LG/rektorer. 	2011-01-01	2011-10-01	

NÄMNDMÅL:

6. Barnen är väl förberedda inför övergången från förskola till skola.

- Uppfylls helt

Förskoleavdelningen har mötesforum för samverkan med Utbildningsförvaltningen och skolorna i stadsdelen för att utveckla och samverka kring förebyggande arbete och övergång mellan förskolan och skolans verksamheter. Lokala rutiner för arbetet och samverkan med skola finns liksom gemensamma samverkansdokument och riktlinjer för stadsdelen. Uppföljning, utvärdering och dialog om det gemensamma arbetet sker i samverkansforum förskola-skola.

Tertialrapport Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Resultat, analys och bedömning redovisas i ILS 	2011-01-01	2011-11-30	
<ul style="list-style-type: none"> Uppföljning, utvärdering och dialog i samverkansforum förskola-skola. 	2011-01-01	2011-11-30	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg

- Uppfylls helt

Social omsorg

Genom brukarundersökningar, brukarråd etc. följer förvaltningen upp att brukarna känner sig väl bemötta och trygga i kontakten med utredare och utförare. Genom stadens valfrihetssystem för insatser enligt LSS och inom socialpsykiatrin finns möjlighet att välja utförare för boende, daglig verksamhet och korttidsboende. Kvalitetsledningssystem finns vid samtliga enheter. Avdelningen har en plan för kompetensutveckling för personalen.

Biståndshandläggarna arbetar utifrån stadens kartläggnings- och bedömningsinstrument för en rättssäker och likställig biståndsbedömning. 95 % av brukarna är nöjda med biståndshandläggarnas bemötande.

Som ett nytt led i utvecklingen av verksamheten avser förvaltningen att genomföra ett projekt vid vuxenheten med en speciell arbetskonsulent/socialsekreterare som ska arbeta med att hitta praktikplatser för klienter som bor på enhetens eget stödboende. Insatsen är avsedd för tidigare hemlösa personer som upphört med sitt missbruk och håller på att avancera i boendetrappan. Arbetskonsulenten ska stötta både den enskilde och arbetsgivaren under praktiken samt samverka med arbetsförmedling och jobbtorg för att hitta en fortsättning för den enskilde efter praktiken. Centrala medel till projektet söks i samband med denna tertialrapport.

Den 1 april öppnade Frösunda ett privat LSS-boende inom Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde, stadsdelsnämnden har inte varit inblandad i denna planering. Boendet vänder sig till personer med förvärvade hjärnskador, det vill säga de boende tillhör personkrets 2, LSS. Inflyttningsdatum sker efter mättillfället den 31 mars. De tre personer från olika stadsdelar som flyttar in i boendet i Axelsberg har inte heller fått pengar tilldelade i resursfördelningssystemet den 31 mars eftersom de haft/har preliminära lösningar i hemstadsdelen som inte ingår i det prestationsrelaterade systemet; 2 på korttidshem enligt SoL och 1 person har hjälp i hemmet.

1 person flyttade in 25 april och 2 ytterligare personer planeras flytta in under maj månad. Frösunda är inte med i LOV-upphandlingen. Kostnaden för

Tertialrapport Nämnd

samtliga nyinflyttade kommer att uppgå till 3983:- /dygn under de första månaderna och därefter görs en bedömning av prisnivå (enligt en modell som företaget har).

Beräknad extra kostnad för dessa personer är 0,6 mnkr, inflyttningsdatum i maj är ännu inte fastställda. Budgetjustering med 0,6 mnkr söks i samband med denna tertialrapport.

Tertialrapport Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

Äldreomsorgens utförare

Vad brukarna tycker om den verksamhet som ingår i stadens valfrihet, såväl den kommunala som den som drivs på entreprenad eller av privata utförare, följs upp genom årliga centrala brukarundersökningar. Pensionärsrådet, förtroenderåd och brukar/-boende- och anhörigmöten samt olika informationsmöten, är också viktiga forum för att inhämta synpunkter. Vid förändringar i verksamheten är detta särskilt viktigt. Förvaltningen inbjuder då de äldre och deras anhöriga till frågestunder och informationsmöten samt informerar skriftligt genom Nyhetsbrev.

Den samlade bedömningen är att de äldre är nöjda med verksamheten, men att det också finns förbättringsområden.

Äldre och anhöriga erbjuds också flera informationskanaler såsom ÄldreDirekt, Jämför Service, stadsdelens Äldrestöd för råd och stöd och olika insatser, vilket ger en bra service.

Hemtjänsten arbetar med att öka brukarnas nöjdhet med verksamheten, öka brukarnas upplevelse av trygghet samt erbjuda god mat och en trevlig matsituation. Nyckelfri hemtjänst kommer att införas och syftar till att öka tryggheten för brukaren.

I vård- och omsorgsboendet ges en individuell omsorg och den boende erbjuds aktiviteter både i grupp och individuellt. En meningsfull vardag, god mat och en trevlig måltid samt regelbunden utevistelse prioriteras i verksamheten.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel ASI (Addiction Severity Index) □ utredningar ● Uppfylls helt			75 %	tas fram av nämnden	2011
Kommentar: Prognosen är att målet kommer att nås.					
Andel barn och unga i ● biståndsbedömd öppenvård (loF)	86,54 %	75 %	75 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2011
Kommentar: Utfallet för indikatorn är osäkert enligt SLK.					

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och ungdomar i förhållande till alla barn och ungdomar i stadsdelsområdet som har haft insatser inom loF ● Uppfylls helt	1,4 %	1,4 %	1,4 %	tas fram 2011	Tertial 1 2011
Kommentar: Indikatoren är ny och inga tidigare siffror finns därför att jämföra med. Andelen motsvarar 196 barn och ungdomar per månad för mätperioden. I staden som helhet hade 1,66 % av barnen och ungdomarna insatser inom loF.					
Andel barn och ungdomar som lever i familjer som är aktuella inom socialpsykiatri □ Uppfylls helt				tas fram av nämnden	2011
Kommentar: Reslutat som ska ligga till grund för indikatoren kommer att meddelas senare under året från SLK.					
Andel barn och ungdomar som lever i familjer som är aktuella inom vuxna missbruk ● Uppfylls helt				tas fram av nämnden	2011
Kommentar: Resultat av mätningar som ska ligga till grund för indikatoren har inte meddelats från SLK.					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom loF, BoU och Vuxna, 0-19 år) ☒ Uppfylls helt			67 %	tas fram 2011	2011
Kommentrar: Indikatorn är ny och inga tidigare värden finns därför att jämföra med.					
Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom socialpsykiatri, loF.	56,41 %	75 %	75 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2011
Kommentrar: Enligt den statistik som tillhandahålls av SLK har under perioden april 2010-mars 2011 i genomsnitt fattats 39 beslut i egen regi (inkl. entreprenad) och 22 beslut med plan i egen regi (inkl. entreprenad), vilket ger en andel på 57,5 % med genomförandeplan. Genomsnittet för staden är 63,3 %. Enligt socialpsykiatriska utförarenhetens egna beräkningar fanns i april 2011 godkända genomförandeplaner i 74 % av enhetens ärenden, vilket är en klar förbättring sedan förra året. Enheten arbetar vidare mot målet att 90 % av brukarna ska ha aktuella och godkända genomförandeplaner.					
Andel klienter inom socialpsykiatrin som erhållit två uppföljning enligt DUR under året ☒ Uppfylls helt				tas fram av nämnden	2011
Kommentrar: Resultat som ska ligga till grund för indikatorn kommer inte att meddelas av SLK förrän till årsredovisningen.					

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Andel personer i förhållande till hela befolkningen som				tas fram av nämnden	Tertial 1 2011
☐ har haft insatser inom loF, socialpsykiatri					

Kommentar:

SLK avser att återkomma med information om när resultat kan presenteras som ska ligga till grund för indikatorn.

Andel personer i förhållande till hela befolkningen som				tas fram av nämnden	Tertial 1 2011
☐ har haft insatser inom vuxen missbruk, loF.					

Kommentar:

SLK avser att återkomma med resultat som ska ligga till grund för indikatorn.

Andel personer i förhållande till totala befolkningen som varit aktuella för	0,6 %			tas fram 2011	2011
☐ insatser inom individ och familjeomsorgen under året					
● Uppfylls helt					

Kommentar:

Av en befolkning på i genomsnitt 74 096 personer under det senaste året har i genomsnitt 386 personer per månad haft insatser inom individ- och familjeomsorgen, vilket motsvarar 0,52 % av befolkningen. Stadens genomsnitt är 0,71 %.

Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som upplever att de fått en förbättrad				tas fram 2011	Tertial 1 2011
☐ livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat) (loF)					

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Resultat av mätningar som ska ligga till grund för indikatorn kommer att meddelas från SLK i samband med årsredovisningen. Beställarenheten funktionsnedsättning håller på att införa metoden med uppföljning enligt DUR. I de sex uppföljningar som hittills genomförts har fem personer uppgett att de fått en bättre livssituation.

Andel vuxna i ● biståndsbedömd öppenvård (loF)	74,57 %	75 %	75 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2011
--	---------	------	------	---------------------------	-------------------

Kommentar:

De senaste årens satsning på öppenvårdsinsatser avspeglas i statistiken för den första tertialen genom att andelen öppenvård ökat från ca 40 % åren 2008 och 2009 till ca 75 % åren 2010 och 2011.

Andel vuxna som inte är aktuella 12 månader efter □ avslutad insats inom loF vuxen/missbruk ● Uppfylls helt				tas fram av nämnden	2011
--	--	--	--	---------------------------	------

Kommentar:

SLK avser att återkomma med information om när resultat kan presenteras som ska ligga till grund för indikatorn.

Andel vuxna som inte är aktuella 12 månader efter □ avslutad insats inom loF, socialpsykiatri ● Uppfylls helt				tas fram av nämnden	2011
--	--	--	--	---------------------------	------

Kommentar:

SLK avser att återkomma med information om när resultat kan presenteras som ska ligga till grund för indikatorn.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen ☐ och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF) ☒ Uppfylls helt			51 %	tas fram 2011	2011
Kommentar: Indikatorn är ny och tidigare värden finns därför inte att jämföra med.					
Nöjda brukare - personer med insatser inom socialpsykiatri som i brukarundersökning angett att de är ☐ nöjda med sina insatser/ biståndsbedömare och med handläggningen av deras ärende (IoF) ☒ Uppfylls helt			80 %	tas fram 2011	2011
Kommentar: Förvaltningens egen brukarundersökning inom socialpsykiatri 2010 visade att brukarna var i hög grad nöjda med både insatser och med handläggningen. En central brukarundersökning genomförs under våren 2011.					
☐ Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) ☒ Uppfylls helt			0 st	100 st	2011

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Den socialpsykiatriska gruppboenden i Fruängens utökas med åtta platser under våren 2011. Under 2012 öppnar förvaltningen två nya gruppboenden enligt LSS med totalt elva lägenheter och under 2013 planeras inflyttning i en ny serviceboende enligt LSS med sju lägenheter. En privat driven ny gruppboende enligt LSS med sex platser har tillkommit i stadsdelsområdet under 2011. Nämnden ansöker om medel för detta med 0,6 mnkr i denna tertialrapport.

Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	86 %	86 %	2011
☐ Uppfylls helt			

Kommentar:

Både förvaltningen och staden centralt genomför brukarundersökningar under året. Resultaten kommer att redovisas så snart de är klara.

Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	95 %	tas fram av nämnden	2011
☐ Uppfylls helt			

Kommentar:

Både förvaltningen och staden centralt genomför brukarundersökningar under året. Resultaten kommer att redovisas så fort de är klara.

Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	2011
☐ Uppfylls helt			

Kommentar:

Både förvaltningen och staden centralt genomför brukarundersökningar under året. Resultaten kommer att redovisas så fort de är klara.

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till ☐ personer med funktionsnedsättning) ● Uppfylls helt			95 %	91 %	2011
Kommentar: Staden centralt genomför brukarundersökningar vid korttidsboenden under året. Resultaten kommer att redovisas så fort de är klara.					
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och ☐ service till personer med funktionsnedsättning) ● Uppfylls helt			87 %	87 %	2011
Kommentar: Både förvaltningen och staden centralt genomför brukarundersökningar under året. Resultaten kommer att redovisas så fort de är klara.					
Andel anhöriga som är nöjda med hur ☐ anhörigstödet fungerar ● Uppfylls helt			73 %	73 %	2011
Kommentar: Stadsdelen har ett väl utvecklat stöd till anhöriga och närstående. Central enkät skickas till anhörigvårdare under hösten.					
Andel omsorgspersonal ☐ med grundutbildning (äldreomsorg) ● Uppfylls helt			89 %	89 %	2011
Kommentar: Personal erbjuds grundutbildning samt valideras mot yrkeskrav och erbjuds kompetensutveckling.					

Tertialrapport Nämnd

 Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
 Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
 hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen nöjda omsorgstagare - ☐ biståndsbedömd dagverksamhet ● Uppfylls helt			83 %	83 %	2011
Kommentar: Andelen nöjda följs upp genom en central enkät under hösten.					
Andelen nöjda omsorgstagare - ☐ hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg) ● Uppfylls helt			83 %	83 %	2011
Kommentar: Det är viktigt att brukarens insatser utförs enligt biståndsbeslutet och genomförandeplanen. Hemtjänsten fortsätter att prioritera och utveckla den sociala dokumentationen och kontaktmannaskapet. Handdatorer och planeringsverktyget SchemOs har införts och innebär en ökad säkerställning av att varje beställd insats utförs och dokumenteras.					
Andelen nöjda omsorgstagare - ☐ vård- och omsorgsboende ● Uppfylls helt			83 %	83 %	2011
Kommentar: En individuellt anpassad omsorg, stimulans i vardagen, utevistelse, bra mat och en trevlig måltid prioriteras i boendet. Central brukarundersökning genomförs i höst.					
Brukarnas nöjdhet med bemötande från ☐ biståndshandläggare inom äldreomsorgen ● Uppfylls helt			76 %	tas fram av nämnden	2011
Kommentar: Beställarenheten arbetar aktivt med kvalitets- och verksamhetsutveckling. Nyprövningar prioriteras. Central brukarundersökning genomförs i höst.					

Tertialrapport Nämnd

 Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
 Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
 hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Omsorgstagarnas upplevelse av ☐ trygghet - hemtjänst i ordinärt boende ☒ Uppfylls helt			82 %	82 %	2011
Kommentar: Hög kontinuitet är viktigt för att den äldre ska känna trygghet. Brukaren erbjuds därför en kontaktman som har i uppdrag att se till att personen har det bra, känner sig trygg och nöjd. Personalen har ID-kort. Nyckelfri hemtjänst för en ökad säkerhet kommer att införas. Central brukarundersökning genomförs i höst.					
Omsorgstagarnas upplevelse av ☐ trygghet - vård och omsorgsboende ☒ Uppfylls helt			89 %	89 %	2011
Kommentar: Varje boende erbjuds en kontaktman och en omvårdnadsansvarig sjuksköterska med uppdrag att se till att den boende trivs på boendet och får en trygg och säker omvårdnad. Alla boende har en individuell genomförandeplan. Den boendes behov och önskemål följs upp vid omvårdnads-, team- och sjuksköterskemöten. Staden har avsatt särskilda medel för att höja bemanningen på vård- och omsorgsboende med inriktning demens, som berörda enheter avser att söka. Central brukarundersökning genomförs i höst.					
Upplevelsen av maten och måltidssituationen i ☐ vård- och omsorgsboenden ☒ Uppfylls helt			75 %	75 %	2011
Kommentar: Bra mat och en lugn och trevlig måltidssituation prioriteras vid vård- och omsorgsboende. Frukostbuffé serveras och till lunch och middag har de boende möjlighet att välja mellan två rätter. Högtider firas. Specialkost serveras utifrån den boendes individuella behov. Dietist finns att tillgå som kan ge stöd. Enheterna har också kostombud.					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Upplevelsen av maten och måltidssituationen ☐ inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg) ☒ Uppfylls helt			75 %	75 %	2011
---	--	--	------	------	------

Kommentar:

Den äldre kan få maten tillagad i hemmet eller matlåda. Kostombud finns samt tillgång till dietist.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Senast vid utgången av 2011 ska alla ☒ stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH.	2010-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Beställarenheten funktionsnedsättning började göra utredningar enligt DUR/FH under 2010.

Utbyggnad och utveckling av variation i ☒ utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Axelsbergs servicebostad håller på att omstruktureras till boende för yngre personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. En ny gruppboende för personer med förvärd hjärnskada har öppnats i stadsdelsområdet av en privat utförare. Under våren 2011 sker inflyttning till åtta lägenheter i en ny gruppboende på Fruängens kyrkogata för personer med psykisk funktionsnedsättning. Under 2012 planeras två nya gruppboendestäder öppnas, varav en med sex lägenheter i ett friliggande hus på Sjövikshöjden. Tre av de sex platserna är avsedda för personer med grava rörelsehinder och tre för övriga brukare. Inflyttning planeras också under 2012 i en gruppboende med fem lägenheter i Fruängen. Under 2013 beräknas en servicebostad med sju lägenheter kunna öppna i nybyggnation på Främlingsvägen.

☒ Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2011-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

De medarbetare som enligt sin individuella kompetensutvecklingsplan behöver utbildning i demens kommer att erbjudas det under året.

Tertialrapport Nämnd

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Stadens nya värdegrund för äldreomsorg ska inarbetas i verksamheten <p>Kommentar: Enheterna arbetar med att utveckla sina arbetssätt utifrån stadens gemensamma värdegrund för äldreomsorgen. Utgångspunkten är att äldre ska ges ökat inflytande och erbjudas en individ- och situationsanpassad omsorg, en omsorg som grundar sig på bra bemötande, värdighet och välbefinnande. Värdegrunden ska inarbetas i enheternas kvalitetsgarantier.</p>	2011-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonal med svenska som andraspråk <p>Kommentar: Enheterna fortsätter att delta i projektet Språksam som syftar till att stötta medarbetare när det gäller språkutveckling på arbetsplatsen.</p>	2011-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning <p>Kommentar: Omsorgspersonal erbjuds grundutbildning under året.</p>	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:
All myndighetsutövning ska vara rättssäker och tillvara ta den enskildes resurser. Den enskilde ska få ett gott bemötande.

- Uppfylls helt

För att myndighetsutövningen ska vara rättssäker följer avdelningen för social omsorg noga lagar och riktlinjer samt domar från rättsliga instanser och beslut från tillsynsmyndigheter. Medarbetarna får utbildning i bl.a. handläggning och juridik. Avdelningen genomför egna verksamhetsuppföljningar, med bl.a. granskning av dokumentation, samt gör brukarundersökningar vid alla enheter om klienternas nöjdhet med bl.a. bemötande och insatser. Resultaten av undersökningarna analyseras och används för att förbättra verksamheten. Alla enheter har kvalitetsledningssystem som också ska bidra till att utveckla kvaliteten i arbetet.

Äldreomsorgens biståndshandläggare arbetar utifrån stadens kartläggnings- och bedömningsinstrument för biståndsbedömning. Beställarenheten arbetar aktivt med uppföljning för att säkerställa att brukarna får sina beviljade insatser utförda. Nyprövningar prioriteras. Regelbundna uppföljningar sker också med hemtjänstutförare. Stadens brukarundersökning 2010 visade att 95 % av brukarna var nöjda med biståndshandläggarnas bemötande. Ny brukarundersökning genomförs i höst.

Biståndshandläggare har gått utbildning om psykiska sjukdomar och deltar på en fortbildning avseende juridiska frågor inom äldreomsorgen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● Brukarundersökningar genomförs avseende bemötande och handläggningens kvalitet. 	2011-01-01	2011-12-31	

Kommentar:

För Beställarenheten - äldre genomförs årligen en central brukarundersökning. Egen fördjupad brukarundersökning planeras till nästa år.

Vid avdelningen för social omsorg kommer även i år egna brukarundersökningar att genomföras vid alla enheter (utom en).

<ul style="list-style-type: none"> ● Social omsorg ska göra uppföljning av genomförandeplaner. 	2011-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:
Särskilda uppföljningar av genomförandeplaner kommer att göras vid assistansenheten och socialpsykiatriska utförarenheten.

Tertialrapport Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Äldreomsorgens biståndshandläggare ska under året särskilt prioritera och ha fokus på uppföljning av den enskildes service, vård och omsorg.</p> <p>Kommentar: Beställarenheten - äldre har fokus på att alla biståndsbeslut ska vara aktuella vid årets slut. En del i detta är att förstärka biståndshandläggargruppen med fler handläggare, vilket beräknas vara klart under första halvåret.</p>	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Anhöriga ska uppleva att de får stöd och hjälp utifrån sin aktuella situation

● Uppfylls helt

Äldreomsorgen har ett väl utvecklat stöd till anhöriga, bl.a. erbjuds individuella samtal med kurator, anhöriggrupper och andra aktiviteter såsom dagsutflykter. Anhörigstödet fortsätter att utvecklas för att kunna möta de anhörigas behov på bästa sätt.

Två anhöriggrupper är igång samt en sorgegrupp. Anhörigstöd anordnar också informationsmöten samt tematräffar för anhörigvårdare. En informationsdag om anhörigstöd tillsammans med utförarna i stadsdelen planeras till den 15 juni.

Personal kommer också att erbjuds utbildning i anhörigstöd.

En informationsdag har hållits på Huddinge sjukhus om anhörigstöd, ett samarbete mellan Huddinge kommun, Botkyrka kommun, stadsdelsförvaltningarna Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen, Älvsjö och kuratorsavdelningen på Karolinska sjukhuset Huddinge.

Uppsökande verksamhet genomförs till par över 80 år. Brev har skickats ut om erbjudande om kontakt/hembesök. 79 par visade sig inte vara kända sedan tidigare inom äldreomsorgen.

Information och stöd ska och ges till anhöriga till yngre närstående. En kartläggning har genomförts över vilka intresseorganisationer och ideella föreningar som finns och som tas upp i den informationsfolder som anhörigstöd utarbetat.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Anhöriga ska inbjudas till övergripande informationsmöten som samordnas av Äldrestöd.</p>	2011-01-01	2011-12-31	

Tertialrapport Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Anhöriga och närstående har inbjudits till informationsmöten och anhängvårdare har inbjudits till tematräffar. Två tematräffar har hållits, ett med information om hjälpmedel och ett kring syn- och hörselproblematik.

Anhöriga till personer med svår sjukdom, funktionsnedsättning eller beroendeproblem ska erbjudas individuellt stöd och/eller i grupp.	2011-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

En person från beställarenheten funktionsnedsättning arbetar sedan början av 2011 heltid med anhängstöd med inriktning på anhöriga till personer med svår sjukdom eller funktionsnedsättning. Stöd ges i form av bl.a. samtal enskilt och i grupp. Två medarbetare vid vuxenenheten ingår som en del i stadsdelens anhängstöd med speciellt uppgift att arbeta med anhöriga till personer med beroendeproblematik. Hittills har endast enskilda kontakter men gruppverksamhet kan erbjudas vid behov. De som vill ha anhängstöd från annat håll kan få det från Berondecentrum Stockholm eller från ideella organisationer, som Alanon.

NÄMNDMÅL:

Den enskilde ska erbjudas en god hälso- och sjukvård som är trygg, säker och förebyggande

● Uppfylls helt

Hälso- och sjukvården inom äldreomsorgen håller en god kvalitet. Kvaliteten följs bl.a. upp genom en årlig kartläggning som genomförs av medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS. Utifrån MAS kartläggningen 2010 har enheterna tagit fram åtgärdsplaner för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Prioriterade områden är att genomföra riskbedömningar för fall, undernäring och trycksår. Ett viktigt utvecklingsområde är vård i livets slut. Verksamheterna deltar i Palliativa registret, ett nationellt kvalitetsregister som syftar till att utveckla och säkra god vård i livets slut. Enheterna har en god hygienisk standard. Hygienronder har genomförts på enheterna.

Arbetet med att förbättra dokumentationen i systemet Vodok fortgår, där arbetsplan tagits fram för 2011.

Rapport om avvikelser och olika indikatorer lämnas till MAS. Två anmälningar enligt Lex Maria har inkommit och är under utredning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Tertialrapport Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Boende på vård- och omsorgsboende och servicehus ska erbjudas individuell</p> <ul style="list-style-type: none"> ● riskbedömning avseende fall, undernäring och trycksår. <p>Kommentar:</p> <p>Riskbedömningar erbjuds, genomförs och rapporteras i dokumentationssystemet vodok. Andel genomförda riskbedömningar följs årligen upp av medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS. Syftet med riskbedömningar är att genom särskilda metoder identifiera "riskpatienter" och vidta förebyggande insatser för att minska risken för fall, undernäring och trycksår.</p> <p>Fall: Riskbedömning görs enligt Downton fallrisk index. Förebyggande insats kan t.ex. vara att ta bort mattor, olika hjälpmedel och balansträning.</p> <p>Undernäring: Riskbedömning görs utifrån ett mätinstrument som kallas MNA. Förebyggande insatser kan vara rådgivning och stimulering till god kosthållning. Vid undernäring genomförs utredning beträffande matvanor, sjukdomar, tandstatus samt viktkontroll.</p> <p>Trycksår: Riskbedömning görs enligt Nortonskalan. Trycksår förebyggs genom god omvårdnad, god kosthållning och vid behov förebyggande eller läkande madrasser samt övriga hjälpmedel. Om trycksår uppstår upprättas en sårjournal.</p>	2011-01-01	2011-12-31	
<p>Egenkontroll av hygienrutinerna ska</p> <ul style="list-style-type: none"> ● genomföras. <p>Kommentar:</p> <p>Vid boendena har hygienronder genomförts med hygiensköterska från Vårdhygien Stockholms läns landsting. Möte är inbokat den 14 juni tillsammans med enhetschefer, medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS och hygiensköterskor. Syftet är att utveckla ett strukturerat arbetssätt gällande hygienfrågorna, där hygienrond genomförs vartannat år på enheterna och däremellan genomförs förbättringsåtgärder och uppföljning/egenkontroll.</p> <p>Hygienombud finns på varje enhet som har till uppgift att informera och särskilt följa upp hygienarbetet.</p> <p>Dietisterna uppdaterar gällande livsmedelshygien vid kostombudsträffar och utbildning till övrig personal.</p> <p>Inom hemtjänsten anordnas hygienföreläsning i april/maj för samtlig personal.</p>	2011-01-01	2011-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Uppföljning av hälso- och sjukvården sker bl.a. genom årlig kartläggning som görs av MAS och MAR, årlig uppföljning enligt stadens mall, tillsyn och uppföljning av entreprenadavtal samt särskilda</p> <ul style="list-style-type: none"> indikatorer för hälso- och sjukvården som rapporteras två gånger per år. En patientsäkerhetsberättelse ska också lämnas årligen i samband med årsredovisningen. <p>Kommentar: Den årliga kartläggningen genomförs v. 41 av MAS och MAR. Utifrån 2010 års kartläggning har berörda enheter fått i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner för att säkerställa att det förebyggande arbetet med riskbedömningar avseende fall, undernäring och trycksår planeras, genomförs och dokumenteras. Indikatorerna för hälso- och sjukvården kommer att rapporteras in en gång per år. Patientsäkerhetsberättelse lämnas i samband med verksamhetsberättelsen.</p>	2011-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Uppgifter ska lämnas till Palliativa registret om vård i livets slut. <p>Kommentar: Arbetet med att lämna uppgifter till Palliativa registret har påbörjats.</p>	2011-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Äldreomsorgen ska samverka och bistå landstinget i genomförandet av läkemedelsgenomgångar på vård- och omsorgsboende och servicehus. <p>Kommentar: Sjuksköterska vid boendet bistår läkare vid årliga läkemedelsgenomgångar, oftare vid behov. Arbetet med årets läkemedelsgenomgångar har påbörjats.</p>	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Den enskilde ska få insatser av god kvalitet som erbjuder delaktighet och stärker förmågan att leva ett självständigt liv

- Uppfylls helt

För att utredningar om behov av bistånd ska bli utförliga och korrekta använder de myndighetsutövande enheterna inom social omsorg standardiserade utrednings- och uppföljningsmetoder som ASI, BBiC och DUR. Vid beslut om insats upprättas arbetsplaner och vårdplaner tillsammans med den enskilde. Utförarenheternas genomförandeplaner upprättas också tillsammans med den

Tertialrapport Nämnd

enskilde. Alla planer ska följas upp och revideras tillsammans med den enskilde. Personer med behov av insatser enligt SoL erbjuds individuell plan vid behov av samverkan med hälso- och sjukvården. Brukare som har insatser enligt LSS ska erbjudas och kan själva begära att få individuell plan enligt LSS.

Äldreomsorg

Utifrån biståndsbeslutet upprättas en individuell genomförandeplan i samråd med den enskilde och ev. anhöriga. Verksamheten för löpande dokumentation som säkerställer att den enskilde får sina insatser utförda. Avvikelse dokumenteras följs upp och åtgärdas. Två anmälningar enligt Lex Sara har inkommit under perioden. Utvecklandet av genomförandeplaner och den sociala dokumentationen är fortsatt prioriterat. Personalen inom hemtjänst och servicehus använder handdatorer och planeringsverktyget Schemas. Genom omsorgsdagboken kan anhöriga efter medgivande från den äldre följa utförandet.

Värdegrundsarbetet fortsätter, där rutiner och arbetssätt utvecklas utifrån stadens gemensamma värdegrund för äldreomsorgen.

De äldre i stadsdelen erbjuds också generella och förebyggande insatser. Fixartjänsten, Seniorhälsan, mötesplatserna och dagsutflykter är uppskattade verksamheter.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Andel äldre som är nöjda			75 %	2011
☐ med fixartjänsterna ☒ Uppfylls helt				

Kommentar:

"Fixarna" uppskattas av de äldre. Andelen äldre som är nöjda med fixartjänsten kommer att följas upp och redovisas i verksamhetsberättelsen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Resultaten från centrala	2011-01-01	2011-12-31	
☒ brukarundersökningar ska beaktas i verksamhetsutvecklingen.			

Kommentar:

Enhetscheferna har gått igenom de centrala brukarundersökningar på arbetsplatsträffarna (APT) och diskuterat med medarbetarna om det som är bra och det som behöver förbättras och utvecklas.

Social omsorgs enheter använder både centrala brukarundersökningar och förvaltningens egna brukarenkäter för att utveckla verksamheterna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Uppföljning genomförs av <ul style="list-style-type: none"> • verksamhetskvaliteten i egen regi, entreprenader och privata utförare. 	2011-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Tid- och aktivitetsplan för årets verksamhets- och avtalsuppföljning samt tillsynsbesök har tagits fram. Under februari/mars har avtalsuppföljning skett med äldreomsorgens entreprenader för vård- och omsorgsboende, som visar att verksamheterna följer avtalet.

Social omsorg följer upp den egna verksamheten genom brukarundersökningar och riktade verksamhetsuppföljningar. Entreprenadavtal följs upp genom regelbundna tillsynsbesök. Uppföljning av LOV-utförare görs av administrativa avdelningen genom medicinskt ansvarig rehabilitering (MAR). Tillsyn av privata utförare görs av Socialstyrelsen.

<ul style="list-style-type: none"> • Äldres nöjdhet med fixartjänsten följs upp av Äldrestöd. Statistik förs. 	2011-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Statistik förs över antal besök och vilken typ av insatser som utförs. Äldres nöjdhet med fixartjänsten redovisas i verksamhetsberättelsen.

NÄMNDMÅL:

Den som utsatts för våld i nära relation ska få ett samordnat och professionellt stöd

- Uppfylls helt

Förvaltningens team mot våld i nära relation består av socialsekreterare samt två kvinnostödjare. Teamet ger råd och stöd till personer som utsatts för våld i nära relation. Barn som bevittnat våld kan få samtal enligt den s.k. Trappanmodellen hos förvaltningens familjehandlare. Våldsutövande män erbjuds samtal enligt den s.k. VASKA-modellen hos socialsekreterare vid förvaltningens vuxenenhet. Planering pågår för att med stöd av projektmedel och i samverkan med andra stadsdelsförvaltningar i söderort öppna en samtalsmottagning för våldsutövande män. Kvinnostödjarna samfinansieras med och tar emot kvinnor även från stadsdelsförvaltningarna i Älvsjö och Skärholmen.

Under de första månaderna 2011 har kvinnostödjarna haft kontakt med totalt 27 kvinnor från stadsdelsområdet. Av dessa har 14 fått insats i form av kvinnostöd. Nio kvinnor har fått skyddat boende och fyra har bott i förvaltningens jourlägenhet. Fem ärenden har aktualiserats under året och 16 har avslutats. Teamet har därutöver kontaktats av 19 kvinnor för rådgivning.

Tertialrapport Nämnd

NÄMNDMÅL:
Äldre ska erbjudas aktiviteter och social samvaro

● Uppfylls helt

Stadsdelen har ett välorganiserat och brett utbud av olika insatser som enheten Äldrestöd ansvarar för. Seniorhälsans verksamhet på servicehusen och mötesplatserna Antikträffen och Hövdingagården är mycket uppskattade av de äldre. Dagsutflykter anordnas för äldre som har svårt att ta sig ut på egen hand.

På vård- och omsorgsboendena anordnas olika aktiviteter både i grupp och individuellt. En meningsfull vardag och utevistelse prioriteras.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Andel deltagare som är nöjda med dagsutflykterna			80 %	2011
☐ Uppfylls helt ☒ Uppfylls helt				

Kommentar:

Dagsutflykterna är mycket uppskattade och anordnas främst under perioden maj-augusti. Uppföljning av deltagarnas synpunkter på dagsutflykterna kommer att genomföras och redovisas i verksamhetsberättelsen.

Andel deltagare som är nöjda med Seniorhälsans verksamhet			80 %	2011
☐ Uppfylls helt ☒ Uppfylls helt				

Kommentar:

Seniorhälsan är en uppskattad verksamhet. Deltagarnas synpunkter kommer att följas upp och redovisas i verksamhetsberättelsen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Dagsutflykter ska anordnas av Äldrestöd.	2011-01-01	2011-12-31	
☒ Program ska tas fram.			

Kommentar:

Äldrestöd arrangerar kortare dagsutflykter i mindre grupper som vänder sig till äldre i stadsdelen som har svårigheter att ta sig ut på egen hand. Personal följer med.

Dagsutflykterna genomförs under maj-augusti, tre dagar i veckan. Program har tagits fram och annonsering sker i lokaltidningen Mitt i.

Två längre resor med "stor buss" är också inplanerade.

Matgrupper för äldre med behov av stöd ska erbjudas på Antikträffen.	2011-01-01	2011-12-31	
☒			

Tertialrapport Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar: Matgrupper och återträffar har genomförts under 2010 med avslut under perioden. Nya grupper planeras inför hösten.			
Matskola för äldre, studiecirkel för pensionärer i ordinärt boende, ska erbjudas.	2011-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Under jan - feb 2011 genomfördes "Matskola för äldre" på mötesplatsen Hövdingagården i Aspudden. Fem personer deltog.			
"Matskola för äldre" är en studiecirkel på fem tillfällen à tre timmar för äldre i ordinärt boende. Teori varvas med praktisk matlagning, varje tillfälle avslutas med en gemensam måltid. Syftet är att genom ökad kunskap om maten och måltidens betydelse öka möjligheten att hålla sig frisk och därmed kunna bo kvar hemma längre. Matskolan har varit mycket uppskattad.			
Seniorhälsan ska erbjuda aktiviteter, social samvaro och kultur för äldre över 65 år i stadsdelen. Äldre som bor på vård- och omsorgsboende, servicehus eller har hemtjänst ska ges möjlighet att delta om de så önskar.	2011-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Seniorhälsan anordnar och erbjuder olika aktiviteter på stadsdelens servicehus och mötesplatserna Hövdingagården och Antikträffen. Verksamheten är öppen för alla äldre i stadsdelen och för boende på servicehus och vård- och omsorgsboende			
Undersökningar om deltagarnas synpunkter på Seniorhälsan och dagsutflykter genomförs av Äldrestöd. Statistik förs.	2011-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Seniorhälsan är välbesökt och uppskattad. De äldres nöjdhet med Seniorhälsan redovisas i verksamhetsberättelsen.			

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten

◆ Uppfylls delvis

Arbetet med att stärka förvaltningen attraktivitet som arbetsgivare fokuseras på att utveckla chefer och ledare, sänka sjukfrånvaro samt samverka mellan arbetsgivare, medarbetare och de fackliga organisationerna. Arbetsplatserna präglas av god arbetsmiljö och hälsofrämjande insatser bl.a. genom subventioner av friskvårdsinsatser och möjlighet att ta ut en friskvårdstimme i veckan. Insatser för att minska sjukfrånvaron sker löpande.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nöjd medarbetarindex (NMI)			63	63	2011
● Uppfylls helt					

Kommentar:

Under hösten 2010 genomförde Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning en egen medarbetarenkät med hjälp av Stockholms stads Utrednings- och Statistikkontor AB(USK). Resultatet visar att medarbetarna ger ett gott betyg för arbetsförhållandena. Nöjd-Medarbetar-Index (NMI) är 64 vilket är samma nivå som förra året.

Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)			4,8 %	4,8 %	2011
◆ Uppfylls delvis					

Kommentar:

Sjukfrånvaron i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning fortsätter att sjunka. Under 2010 uppgick den till 6,8 % av arbetad tid. Detta visar på en fortsatt minskning i jämförelse med år 2009 då sjukfrånvaron var 8,1 %. År 2008 uppgick frånvaron till 9,9 % och år 2007 till 10,2 %. Siffrorna för februari 2011 visar 7,55 % och samma månad förra året var siffran 8,91 %. Att få ner korttidsfrånvaron, dag 2-14, är den period som cheferna fokuserar på i samverkan med företagshälsovården.

NÄMNDMÅL:
Medarbetares och chefers kompetens ska utvecklas genom riktade insatser (Se även aktiviteter under 2.2 och 2.3.)

● Uppfylls helt

Utbildning för chefer i hälsofrämjande ledarskap sker i samverkan med företagshälsovården. Utbildning i lönesamtal för chefer har genomförts under

Tertialrapport Nämnd

våren. Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud kommer att genomföras under året.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel omsorgspersonal som har validerats mot äldreomsorgens yrkeskrav.	98 %	90 %	90 %	Tertial 1 2011

Kommentar:

Ca 98 % av omsorgspersonalen har validerats mot yrkeskrav. Under maj månad valideras de medarbetare som inte har validerats tidigare.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildning för chefer Hälsöfrämjande ledarskap i samverkan med företagshälsovården. Utbildning i lönesamtal för chefer och medarbetare. Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud.	2011-01-01	2011-12-31	

Ergonomi i hemtjänsten, handledning till personal av sjukgymnast.	2011-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

En arbetsterapeut och en sjukgymnast arbetar i hemtjänstgrupperna, inom egen regi, och genomför utbildning i ergonomi och förflyttningkunskap. Handleder i individuella ärenden där personalen har behov av ergonomisk rådgivning. Riskbedömning av personalens arbetsmiljö i den enskildes hem genomförs och handlingsplan tas fram.

Inom äldreomsorgen erbjuds omsorgspersonal grundutbildning, validering mot yrkeskrav, individuella kompetensutvecklingsplaner och arbetsplatsnära kompetensutveckling. Prioriterade områden är fortsatt social dokumentation med språkstöd samt demensvård, vård i livets slut och hygien.	2011-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Genomförs enligt planering.

Tertialrapport Nämnd

NÄMNDMÅL:**Sjukfrånvaron ska minska jämfört med 2010**

● Uppfylls helt

Trenden visar på att den långa sjukfrånvaron minskar. Fokus ligger för närvarande på att ytterligare intensifiera arbetet med att minska sjukfrånvaron. Vid upprepad korttidsfrånvaro, fyra eller flera sjukfrånvarotillfällen under den senaste 12-månadersperioden, gör företagshälsovården en uppföljning i samverkan med medarbetaren som eventuellt resulterar i en handlingsplan. Då en nysjukskriven är frånvarande mer än 15 dagar får företagshälsovården uppdraget att göra en bedömning av ”funktions- och arbetsförmåga”.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Följa stadens rehabiliteringsprocess. Permanent det korttidsfrånvaroprojekt som vi genomför i samverkan med ● företagshälsovården. Regelbundna möten mellan HR-konsulter, chefer, försäkringskassa och företagshälsovård.	2011-01-01	2011-12-31	

Kommentar:

Arbetet fortlöper som planerat. Stadens rehabiliteringsprocess är förankrad hos såväl chefer som anställda.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Nämndens budget ska rymmas inom beslutad budget. Det kräver god prognossäkerhet och omedelbara åtgärder vid befarade underskott.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har bidragit till måluppfyllelsen genom att ha minskat administrationskostnaderna samt genom att sträva efter hög måluppfyllelse inom beslutad budget. Prognosen för det ekonomiska helårsutfallet visar ett underskott med 4,8 mnkr före resultatdispositioner och budgetjusteringar och ett underskott med 5,0 mnkr jämfört med budget efter resultatdispositioner och beräknade budgetjusteringar. Avvikelsen avser huvudsakligen ekonomiskt bistånd. Målen bedöms uppfyllas i allt väsentligt. Några kommer dock inte att uppfyllas inom beslutad budget. Internkontrollen fortsätter att utvecklas och risk- och väsentlighetsanalys genomförs av alla enheter.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

◆ Uppfylls delvis

Prognosen visar ett nettounderskott om 4,8 mnkr före resultatdispositioner och före budgetjusteringar, vilket är en förbättring med 1,4 mnkr jämfört med marsprognosen. Efter resultatdispositioner visas ett nettounderskott med 7,4 mnkr.

Efter hänsyn tagits till nämndens begärda budgetjusteringar i tertialrapport 1 med 2,4 mnkr redovisas ett nettounderskott om 5,0 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med marsprognosen.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet			100 %	100 %	Tertial 1 2011
□ efter resultatöverföringar (alla nämnder)					
Nämndens budgetföljsamhet	103,6 %		100 %	100 %	Tertial 1 2011
◆ före resultatöverföringar (alla nämnder)					

Kommentar:

I budgeten ingår inte prestationsförändringar eller beräknade budgetjusteringar. Avvikelsen är mindre efter att hänsyn har tagits till detta.

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens ☐ prognossäkerhet T2 (alla nämnder)				+/- 1 %	2011

NÄMNDMÅL:**Nämndens verksamheter ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och inom beslutad budget**

● Uppfylls helt

Nämndens mål beräknas uppfyllas i allt väsentligt under året. Några bedöms dock inte kunna uppfyllas inom beslutad budget. Nämnden redovisar ett nettounderskott med 4,8 mnkr före resultatöverföring och budgetjusteringar och ett nettounderskott med 5,0 mnkr efter resultatöverföring och beräknade budgetjusteringar.

Alla enheter ska noggrant analysera och följa upp kostnader och intäkter varje månad och vidta åtgärder vid befarade underskott. Styrningen ska samordnas och formerna för uppföljning vara tydliga. Alla enheter ska lämna in månadsprognoser nio gånger per år.

Prognoserna ska förutom en ekonomisk rapportering även innehålla en analys av prognos på helår. Två gånger per år ska analyserna och den ekonomiska rapporteringen vara mer detaljerad och användas som underlag till nämndens tertialrapporter per april och per augusti.

Vid befarade underskott ska åtgärder för att få balans i ekonomin omedelbart vidtas. Åtgärderna ska redovisas i samband med tertialrapporterna eller i ett särskilt ärende till nämnden. Åtgärder för att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form av utbildningsinsatser och en dialog med enheterna om prognosvariationer i verksamheten.

Enhetscheferna har ansvar för verksamhet, ekonomi och personal. I ansvaret ingår att fortlöpande följa upp budgeten och vidta åtgärder för att undvika underskott. Den månatliga uppföljningen av förbrukning och prognos över årsutfall sker systematiskt och med stöd av och/eller i samråd med controllers.

Utbildning för enhetschefer och andra berörda kommer att genomföras under våren. Utbildningen omfattar redovisningsfrågor, inköpspolicy, internkontroll, ILS-webb och rapporter.

Tertialrapport Nämnd

Uppföljning av driftbudget

Netto						
Mnkr	Utfall	Budget netto	Prognos utfall	Avvikelse prognos budget	Prest-förändr	Avvikelse budget efter prestförändr
Nämnd- o. förvaltningsadmin.	14,8	46,5	44,5	2,0	0,0	2,0
Individ- och familjeomsorg	38,7	118,2	123,3	-5,1	0,0	-5,1
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>13,6</i>	<i>42,1</i>	<i>42,7</i>	<i>-0,6</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,6</i>
Stadsmiljöverksamhet	3,8	13,1	13,1	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,8	2,5	2,5	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,5	1,7	1,7	0,0	0,0	0,0
Förskoleverksamhet	145,0	426,4	463,8	-37,4	42,5	5,1
Flyktigmottagande	0,3	1,6	0,8	0,8	-0,8	0,0
Äldreomsorg	154,6	536,1	539,6	-3,5	0,0	-3,5
Stöd o. service till personer m. funktionsnedsättning	68,4	212,2	218,4	-6,2	5,1	-1,1
Kultur- o. förening	8,1	21,6	19,1	2,5	0,0	2,5
Arbetsmarknadsåtgärder	1,0	3,4	3,1	0,3	0,0	0,3
Ekonomiskt bistånd	21,7	58,7	63,7	-5,0	0,0	-5,0
<i>varav handläggning</i>	<i>6,0</i>	<i>19,5</i>	<i>19,5</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Övrig verksamhet	0,2	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Summa sdn	458,1	1 445,01	496,6	-51,6	46,8	-4,8
Förändring av fond (- ökning, + minskning)						-0,3
Avvecklat resultat						-2,3
Summa sdn efter resultatdispositioner						-7,4
Beräknade budgetjusteringar						2,4
Resultat efter beräknade budgetjusteringar						-5,0

Prognosen visar ett nettounderskott om 4,8 mnkr före resultatdispositioner och före budgetjusteringar, vilket är en förbättring med 1,4 mnkr jämfört med marsprognosen. Förbättringarna finns huvudsakligen inom förskola och stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Underskotten finns inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt inom ekonomiskt bistånd. Efter resultatdispositioner redovisas ett nettounderskott med 7,4 mnkr. Efter hänsyn tagits till nämndens begärda budgetjusteringar i tertialrapport 1 med 2,4 mnkr ett nettounderskott om 5,0 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med marsprognosen.

Tertialrapport Nämnd

Administration och investeringar

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat-dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Nämnd- o. förvaltningsadmin.	2,0	0,0	1,8	3,8	2,0	0,0

Prognosen visar ett nettoöverskott med 2,0 mnkr före resultatdispositioner och före budgetjusteringar, vilket är oförändrat jämfört med mars prognosen. Överskottet beror i huvudsak på ökade intäkter för sålda tjänster och resultat av omorganisation

Investeringar inventarier och maskiner

Mnkr	Utfall	Budget netto	Beräknade budget-justeringar	Prognos utfall	Avvikelse prognos budget
Maskiner och inventarier	2,6	6,5	1,0	7,5	0,0

Före budgetjusteringar visar prognosen ett underskott med 1,0 mnkr jämfört med investeringsplanen, vilket är en försämring med 1,0 mnkr jämfört med marsprognosen. Efter beräknade budgetjusteringar redovisas ingen avvikelse mot investeringsplanen. Ökade investeringsutgifter avser i huvudsak utrustning av nya förskoleavdelningar.

Individ- och familjeomsorg

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat-dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Individ- och familjeomsorg	-5,1	0,0	0,0	-5,1	-4,5	-0,6
varav socialpsykiatri	-0,6	0,0	0,0	-0,6	-0,7	0,1
Flyktingmottagande	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Prognosen för individ- och familjeomsorgen visar på en avvikelse mot budget med 5,1 mnkr. Det finns en stor osäkerhet inom barn och ungdom där 3 ungdomar fortfarande är placerade på Sis-institutioner, sannolikt ytterligare 2 tillkommande placeringar på Hvb-hem och en ungdom med svår psykiatrisk problematik är under utredning. 7 yngre barn med mycket svår familjeproblematik är under utredning vilket kan leda till placeringar. Några jour- och familjehemsplaceringar upphör till sommaren. Det finns även ungdomar placerade i skola med behandling vilket medför höga vårdkostnader. Inom socialpsykiatrin finns också en osäkerhet hur kostnadsutvecklingen kommer att se ut under året, bland annat tillkommer ett nytt gruppboende. Inom vuxenheten begärs medel om 1,2 mnkr för projekt mot hemlöshet.

Tertialrapport Nämnd

Flyktningmottagande

Prognosen visar ingen avvikelse mot budget efter beräknade prestationsförändringar.

Stadsmiljöverksamhet och investeringar

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat- dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Stadsmiljöverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	-0,4
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Prognosen visar ingen avvikelse mot budget, vilket är en försämring med 0,4 mnkr jämfört med marsprognosen. Ingen avvikelse beräknas mot budgeten för kapitalkostnader.

Investeringar parkanläggningar

Mnkr	Utfall	Budget netto	Beräknade budget-justeringar	Prognos utfall	Avvikelse prognos budget
Parkinvesteringar	0,1	9,4	0,0	9,4	0,0

Prognosen för investeringsutgifter visar ingen avvikelse mot budget.

Förskola

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat- dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Förskoleverksamhet	5,1	1,4	0,0	6,5	1,9	3,2

Prognosen visar ett överskott med 5,1 mnkr mot budget. Efter resultatdispositioner med 1,4 mnkr redovisas ett överskott med 6,5 mnkr, vilket är en förbättring med 3,2 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på volymökning inom verksamheten. Prestationsförändringarna beräknas uppgå till 42,5 mnkr netto varav 4 mnkr avser beräknad barnomsorgsgaranti. Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under perioden.

Äldreomsorg

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat- dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Äldreomsorg	-3,5	0,0	0,0	-3,5	0,6	-4,1

Verksamheten beräknas visa ett nettounderskott om 3,5 mnkr före och efter resultatdispositioner och budgetjusteringar. Det är en försämring med 4,1 mnkr jämfört med föregående månad. Det försämrade resultatet förklaras till stor del av att vårdbehovet inom vård- och omsorgsboende har ökat mer än beräknat.

För att vända kostnadsutvecklingen fokuserar enheten på nyprövning och uppföljning av hemtjänstären för att säkerställa att de beviljade insatserna stämmer överens med aktuella behov och att biståndsbeslut är aktuella. I övrigt fortsätter enheten att strikt följa lag och riktlinjer i biståndsbedömningen.

Beträffande utförarenheterna visar samtliga balans i sin ekonomi utom Axelsbergs servicehus, vård- och omsorgsboende som visar en försämring av resultatet jämfört med föregående månad, som en följd av att intäkterna bedöms bli lägre än beräknad.

En vattenskada i lokalerna för korttidsplatser på Axelsberg medförde ett intäktsbortfall på ca. 1 mnkr eftersom verksamheten först kunde öppnas 1,5 månad senare än planerad. I skrivande stund är dessa korttidsplatser full belagda. Enheten arbetar med anpassa sina kostnader.

Stöd och service för personer med funktionsnedsättning

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat- dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Stöd o. service till personer m. funktionsnedsättning	-1,1	-1,7	0,6	-2,2	-4,3	3,2

Prognosen visar ett underskott jämfört med budget med 1,1 mnkr före resultatdispositioner och budgetjustering och med 2,2 mnkr efter. Det råder stor osäkerhet vad gäller prestationsförändringar efter bedömningskansliets omdömmingar. Kostnaderna för personlig assistans har ökat kraftigt på grund av nya brukare men några får förhoppningsvis assistansersättning från försäkringskassan. Kostnaderna för turbundna resor till daglig verksamhet är fortfarande höga. Resultatenheterna visar ett bättre resultat än föregående månad. En privat gruppbostad har öppnat den 1 april i stadsdelområdet vilket också påverkar kostnaderna då inflyttningen sker efter metillfället , 0,6 mnkr begärs som budgetjustering. Gruppbostraden är inte med i LOV-upphandlingen varför kostnaderna troligen blir högre än stadens nivåersättningar till privata anordnare.

Kultur- och föreningsverksamhet

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat- dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Kultur- o. förening	2,5	0,0	0,0	2,5	2,7	-0,2

Prognosen visar ett överskott med 2,5 mnkr i jämförelse med budget. Överskottet beror främst på minskade kostnader inom verksamheterna för barn- och ungdom samt kultur- och föreningsbidrag. I kultur- och föreningsverksamheten ingår verksamheter för barn- och ungdom (avdelningen för social omsorg), kolloverksamhet (förskoleavdelningen) samt kultur- och föreningsbidrag (sambällsplaneringsavdelningen).

Tertialrapport Nämnd

Arbetsmarknadsåtgärder

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat- dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Arbetsmarknadsåtgärder	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3

Prognosen visar ett överskott med 0,3 mnkr jämfört med budget.

Ekonomiskt bistånd

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat- dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Ekonomiskt bistånd	-5,0	0,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0
varav handläggning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Prognosen för ekonomiskt bistånd visar ett underskott med 5,0 mnkr jämfört med budget vilket är detsamma som föregående månad. Budgeten för ekonomiskt bistånd minskade med 11,8 mnkr i jämförelse med 2010 utifrån USK:s prognoser på minskat bidragsberoende. Kostnaderna har dock inte minskat i den omfattning som USK:s prognoser visat utan snarare kan man se en viss ökning av utbetalt bidrag.

Övriga verksamheter

Mnkr	Avvikelse budget efter prestförändr	Resultat-dispositioner	Beräknade budget-justeringar	Avvikelse efter resultat- dispositioner o budgetjust.	Prognos avvikelse mars	Förändr. Prognos avvikelse
Övrig verksamhet	0,0			0,0	0,0	0,0

Prognosen visar ingen avvikelse mot budget. Under övriga verksamheter har medel reserverats för extraordinära kostnader som omstruktureringskostnader.

Resultatenheter

Totalt fördes 23,2 mnkr över från år 2010. Underskott från avvecklade resultatenheter inom äldreomsorg belastar nämndens resultat med 2,3 mnkr och årets överskott med 0,3 mnkr. Resultatöverföring till 2012 beräknas till 25,9 mnkr i ackumulerat överskott.

Förskola

Ett ackumulerat överskott med 15,6 mnkr fördes över från 2010. Resultatenheterna beräknar disponera 1,4 mnkr av tidigare års resultat. Underskottet avser ett planerat nyttjande av fonden för bl. a IT i förskolan. Resultatöverföring till 2011 beräknas till ett överskott med 14,2 mnkr.

Äldreomsorgen

Ett ackumulerat överskott med 2,9 mnkr fördes över från 2010. Resultatöverföring till 2012 beräknas till ett överskott med 5,2 mnkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Ett ackumulerat överskott med 4,8 mnkr fördes över från 2010. Enheterna räknar med ett överskott på 1,7 mnkr för 2011. Resultatöverföringen till 2012 beräknas till ett överskott med 6,5 mnkr.

Resultatenheternas prognos redovisas mer i detalj i bilaga 1 stadsledningskontorets blanketter.

Investeringar

I budget 2011 finns avsatta medel om 15,9 mnkr för investeringar. Budgeten är fördelat på 9,4 mnkr för parker och 6,5 mnkr för maskiner och inventarier. Medel som avsatts för investeringar i parker bedöms förbrukas i sin helhet under 2011. Nämnden begär budgetjustering med 1,0 mnkr för ökade investeringsutgifter inom investeringsramen för maskiner och inventarier. Efter budgetjustering med 1,0 mnkr uppgår budgeten 7,5 mnkr för maskiner och inventarier och bedöms förbrukas under 2011 i huvudsak utrustning av nya förskoleavdelningar.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuellt.

Omslutningsförändringar

Nämnden redovisar omslutningsförändringar med 28,1 mnkr. Se bilaga 1 stadsledningskontorets blankett.

Budgetjusteringar

Nämnden begär budgetjustering med 2,4 mnkr varav snabb nätverksaccess med 1,8 mnkr och 0,6 mnkr för nyöppnad gruppbofast enligt LASS. Därutöver begär nämnden budgetjustering med 1,0 mnkr för ökade investeringsutgifter inom investeringsramen för maskiner och inventarier.

Avslagna budgetjusteringar kommer att försämra nämndens resultat jämfört med budget.

Se bilaga 1 stadsledningskontorets blankett.

Medel för lokaländamål

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beräknar att rekvirera stimulansbidrag för utbyggnad av förskolan med 16,8 mnkr under 2011. För utbyggnad av en socialpsykiatrisk gruppbofast kommer stadsdelsnämnden rekvirera

Tertialrapport Nämnd

stimulansbidrag om 1,7 mnkr. För omstruktureringen av ett hus på Axelsbergs servicehus till vård- och omsorgsboende har stadsdelsnämnden beviljats 14,0 mnkr i stimulansbidrag. Under 2009 och 2010 har 4,4 mnkr av dessa medel rekvirerats. Resterande medel kommer att rekvireras 2011.

Analys av balansräkning

Görs ej i tertialrapport 1.

Övrigt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

● Uppfylls helt

Målet uppfylls. Administrationens andel av totalkostnaderna minskar. Styrningen och uppföljningen av nämndens verksamhet är tydlig. Nämndens internkontrollplan bygger på enhetens risk- och väsenlighetsanalys och eventuella kompletteringar från avdelningarna. Planen följs upp i samband med årsredovisningen. Utbildning kommer genomföras för samtliga enhetschefer och andra nyckelpersoner. Granskning av den interna kontrollen genomförs i enlighet med nämndens internkontrollplan. En analys redovisas i verksamhetsberättelsen för år 2011.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel av de totala □ kostnaderna (alla nämnder)			3,4 %	minska	2011
					● Uppfylls helt

Kommentar:

Administrationen har minskat kontinuerligt under de senaste åren bl.a. genom att minska antalet tjänster. Minskningen beror dels på att verksamhet förts över till andra aktörer, men också på effektiviseringar inom den egna organisationen. Detta har gett minskade personalkostnader. Kostnaderna för de tjänster som köps från Serviceförvaltningen, Tieto och Volvo IT har emellertid ökat under samma period. Även volymerna inom verksamheterna ökar t.ex. utbyggnaderna inom förskoleverksamheten, vilket har lett till ökade administrationskostnader. Detta har medfört svårigheter att klara uppfyllelsen av årsmålet. Under 2011 har administrationen omorganiserats genom att administrativa avdelningen och ekonomiavdelningen har slagits ihop och förvaltningsledningen har minskat med en person.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen □ (alla nämnder) ♦ Uppfylls delvis			3 st.	tas fram av nämnden	2011

Kommentar:

Under 2011 har stadsdelsnämnden två deltagande enheter i kvalitetsutmärkelsen.

NÄMNDMÅL:

Administrationens andel av de totala kostnaderna ska minska jämfört med år 2010

● Uppfylls helt

Administrationens andel av de totala kostnaderna bedöms minska jämfört med år 2011. Årsmålet bedöms uppfyllas under året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Fortsatt arbete enligt Lean-metoden.	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Styrningen och uppföljningen av verksamhet och ekonomi ska vara tydlig

● Uppfylls helt

Avdelningarnas risk- och väsentlighetsanalys bygger på enhetens risk- och väsentlighetsanalys och eventuella kompletteringar. Avdelningarnas risk- och väsentlighetsanalys utgör underlag för nämndens internkontrollplan. Planen följs upp i samband med årsredovisningen. Enheternas risk- och väsentlighetsanalysen i samband med verksamhetsplanen för 2012 kommer att göras i ILS-Webb.

Utbildning kommer genomföras för samtliga enhetschefer och andra nyckelpersoner. Utbildningen kommer att omfatta prognosmetodik, kontering, periodisering, internkontroll m.m. Under maj månad finns tre tillfällen utbildningar för chefer och andra berörda.

Granskning av den interna kontrollen genomförs i enlighet med nämndens internkontrollplan. En analys redovisas i verksamhetsberättelsen för år 2011.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Tertialrapport Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Andel av enhetschefer som anser att nämndens mål och anvisningar är tydliga.			90 %	2011
☐ Uppfylls helt				

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Enkätundersökningen ska genomföras	2011-01-01	2011-12-31	
☒ avseende tydligheten hos mål och anvisningar.			

Internkontroll ska genomföras och dokumenteras inom samtliga avdelningar och enheter.	2011-01-01	2011-12-31	
☒			

Kommentar:

Uppföljningar pågår av att kontroller genomförts i enlighet med internkontrollplanen och att de planerade förbättringsåtgärderna kommer att genomföras. Därutöver kommer stickprovskontroller av olika rutiner och transaktioner inklusive enheternas arbetsmiljöarbete genomföras av administrativa avdelningen.

Risk- och väsentlighetsanalys (ROV) ska genomföras av samtliga enheter i ILS-webben.	2011-01-01	2011-12-31	
☒			

Kommentar:

Samtliga enheter kommer att genomföra risk- och väsentlighetsanalys inför arbetet med verksamhetsplaner för 2012. Analysen avses göras i ILS-webb.

Synpunkter och klagomål

Förskola

Förskolorna hanterar de flesta synpunkter, klagomål och förslag främst på enheten och åtgärdar snabbt eventuella brister. Det är viktigt frågor som berör förskolorna hanteras lokal inom enheten. På så sätt kan eventuella fel och brister hanteras och rutiner justeras snabbt. Enheternas uppger att inkomna klagomål är ringa.

En del synpunkter och förslag handläggs av förvaltningen centralt. Det gäller om synpunkterna/klagomålen berör central information och handläggning eller vid missnöje med förskolans hantering.

De är flesta synpunkter som inkommit är snarare frågor kring kördning, förskolans rutiner, möjlighet att få ha kvar barn på förskola trots flytt, föräldradedighet mm. Dessa diarieförs inte som klagomål.

Tertialrapport Nämnd

Nio ärenden har diarieförts som klagomål och gäller främst synpunkter på förskolans verksamhet och bemötande, ett ärende handlar om utemiljön och ett annat om säkerhet.

Social omsorg

För avdelningen för social omsorg har under januari-början av april 2011 diarieförts fyra klagomål från klienter på handläggning och/eller bemötande i samband med ansökningar om bistånd. Klagomålen har hanterats av enhetschef eller biträdande enhetschef vid respektive enhet. En person har inlämnat synpunkter på tilldelningsbeslut i upphandling.

Äldreomsorg

Under perioden 1 januari till 31 mars har 16 synpunkter inkommit till förvaltningen från brukare och anhöriga rörande äldreomsorg, varav tre via ÄldreDirekt. De är främst anhöriga som lämnar synpunkter. Av de inkomna 16 synpunkterna har sju handlat om synpunkter och klagomål på insatser vid servicehus. Hemtjänsten har fått fyra synpunkter, som handlat om installation av trygghetslarm, utförandet av insatser och klagomål i samband med hemgång från sjukhus. Tre klagomål har berört vård- och omsorgsboende, om brister i information och bemötande. Två klagomål har rört beställarenheten. Inkomna synpunkter har åtgärdats och besvarats.

Synpunkter inhämtas också vid informationsmöten, frågestunder och brukar- och anhörigträffar, som tas tillvara i verksamheternas kvalitets- och utvecklingsarbete.

Samhällsplanering

Under perioden har 26 synpunkter och klagomål registrerats hos förvaltningen från medborgare i frågor som rör främst parkskötsel. Många synpunkter och önskemål hanterar gräsklippning, tömning av papperskorgar, beskärning och nedtagning av träd, trasiga lekredskap, snöröjning på parkvägar, planteringar m.m. Vissa synpunkter berör även andra instanser i staden varför de omgående vidarebefordras till rätt instans. Frågor som berör skötsel tas omhand så snart som möjligt med rapport till förvaltningens parkentreprenör som utför lämplig åtgärd. Synpunkter som berör investeringar genomförs utifrån tillgängliga resurser. Avdelningen vinnlägger sig om att besvara och åtgärda inkomna synpunkter så snart som möjligt.

Övrigt

Ansökan för snabb nätverksaccess.

Nuvarande verksamhetsaccess vid 22 förskolor utgörs av ADSL uppkoppling med låg kapacitet som anses otillräcklig medan 45 förskolor har en tillfredställande access.

De förskolor som har en otillfredsställande access redovisas i listan nedan. I listan framgår antalet klienter per förskola. Engångskostnaden per förskola har beräknats

Tertialrapport Nämnd

till ca 75 tkr i det fall utbyggnad sker samlat. Det totala beloppet för utbyggnad av accessen beräknas till 1 650 000 kronor.

Stadsdelsnämnden Hägersten-Liljeholmen ansöker om 1 650 000 kronor avsett för beställning av förskolornas nätverksaccess.

Stadsdelsnämnden ansöker även om 150 000 kronor för upparbetade engångskostnader som har genererats under 2011 i samband med beställning av verksamhetsaccess hos S:t Erik Kommunikation AB respektive AB Stokab.

Förskola	Adress	Prioritet	Typ av access	Antal klienter (skrivare)
Fsk Gröndalsgården	Lövholmsvägen 85	1	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Hamngården	Maskinistgatan 6	1	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Pytsen	Nybohovsbacken 55	2	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Sjöbjörnen	Sjöbjörnsvägen 76	2	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Trekanten	Lövholmsvägen 23 B	2	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Rönneberga	Vattenledningsvägen 24	2	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Kroppås	S:t Mickelsgatan 122	2	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Isbjörnen	Isgränd 6	2	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Vinterviken	Blommensbergsvägen 116	3	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Ellen Key	Ellen Keys gata 83	3	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Elsa B	Elsa Brändströmsgata 60	3	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Lyckebo	Inteckningsvägen 17E	3	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Skogsbacken	Selmedalsvägen 90-92	3	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Vasan	Vasaloppsvägen 110-112	3	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Solstrålen	Hägerstenvägen 179	4	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Flyttfågeln	Stenkilsgatan 7	4	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk 88:an	Selmedalsvägen 88	4	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Mellanberget	Personnevägen 91	4	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Silvergranen	Telefonvägen 25-29	4	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Svanen	Telefonvägen 11-13	4	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Brandstegen	Höstgatan 14A	4	adsl, otillräcklig kapacitet	
Fsk Solgläntan	Selmedalsvägen 100	4	adsl, otillräcklig kapacitet	

Tertialrapport Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se